

EENENDERTIGSTE HOOFDSTUK

EXODUS 31 : 1 – 18

De Leer van de Naastenliefde en van het Geloof.

10318. De mens kan zonder een onthulling vanuit het Goddelijke niet iets weten over het eeuwige leven, zelfs niet over God en nog minder over de liefde tot en het geloof in Hem. Want de mens wordt in louter onwetendheid geboren en daarna moet hij vanuit de wereldse dingen alles leren, waaruit hij zijn verstand zal formeren; ook wordt hij vanwege het erfelijke geboren in elk boze dat van de liefde van zich en van de wereld is.

De verkwikkingen daaruit regeren bij voortduur en zetten tot zulke dingen aan die lijnrecht tegen het Goddelijke indruisen.

Vandaar nu is het, dat de mens uit zichzelf niets over het eeuwige leven weet; daarom zal er onthulling noodzakelijk zijn, waaruit hij het zal mogen weten.

10319. Dat de boosheden van de liefde van zich en van de wereld zo'n onwetendheid veroorzaken ten aanzien van de dingen die van het eeuwige leven zijn, blijkt duidelijk uit degenen binnen de Kerk die, hoewel zij vanuit onthulling weten dat God is, dat de hemel en de hel zijn, dat het eeuwige leven is en dat dit leven moet worden verworven door het goede van de liefde en van het geloof, toch tot de ontkenning ten aanzien van die dingen afzakken, zowel de ontwikkelden als de niet ontwikkelden.

Daaruit blijkt opnieuw, hoe groot de onwetendheid zou zijn indien er geen onthulling was.

10320. Aangezien dus de mens na de dood leeft en dan tot in het eeuwige en hem een leven wacht volgens zijn liefde en geloof, zo volgt dat het Goddelijke vanuit de Liefde jegens het menselijk geslacht zulke dingen heeft geopenbaard, die leiden tot dat leven en voor zijn heil bevorderlijk zijn.

Dat wat het Goddelijke heeft onthuld, is bij ons het Woord.

10321. Omdat het Woord een onthulling uit het Goddelijke is, is het Goddelijk in alle en de afzonderlijke dingen; want dat wat uit het Goddelijke is, kan niet anders zijn.

10322. Dat wat uit het Goddelijke is, daalt door de hemelen heen neer tot aan de mens; daarom is het in de hemelen aangepast aan de wijsheid van de engelen die daar zijn, en op aarde is het aangepast aan het bevattingsvermogen van de mensen die daar zijn; en daarom is er in het Woord een innerlijke zin, die geestelijk is voor de engelen en een uiterlijke zin, die natuurlijk is, voor de mensen.

Vandaar is het, dat er verbinding is van de hemel met de mens door het Woord.

10323. De echte zin van het Woord vatten geen anderen dan zij die verlicht zijn en diegenen alleen worden verlicht die in de liefde tot en in het geloof in de Heer zijn.

Hun innerlijke dingen immers worden verheven door de Heer tot in het licht van de hemel.

10324. Het Woord in de letterlijke zin kan niet worden gevat dan alleen door de leer vanuit het Woord, gemaakt door een verlichte; de zin van de letter ervan immers is aangepast aan het bevattingsvermogen van ook eenvoudige mensen en daarom zal de leer vanuit het Woord hun tot een lamp zijn.

10325. De boeken van het Woord zijn die welke een innerlijke zin hebben, die geschriften die deze niet hebben, zijn het Woord niet.

De boeken van het Woord in het Oude Testament zijn: de vijf boeken van Mozes, het boek van Jozua, het boek Richteren, de twee boeken van Samuël, de twee boeken der Koningen, de Psalmen van David; de profeten: Jesaja, Jeremia, Klaagliederen, Ezechiël, Daniël, Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jonas, Micha, Nahum, Habakuk, Zefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi en in het Nieuwe Testament: de vier evangelisten: Mattheüs, Markus, Lukas, Johannes en de Openbaring, die ook wordt genoemd de Apocalyps.

Exodus. 31 : 1 – 18

1. *En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende:*
2. *Zie, Ik heb geroepen met name Bezaleël, de zoon van Uri van de zoon van Chur, van de stam van Juda.*
3. *En vervuld heb Ik hem met de geest Gods, in wijsheid en in inzicht en in wetenschap en in elk werk.*
4. *Om uit te denken uitdenkingen, om te maken in goud en in zilver en in brons.*
5. *En in snijding van steen om te vullen en in snijding van hout om te maken in elk werk.*
6. *En Ik, zie, Ik heb gegeven met hem Aholiab, de zoon van Achisamach, van de stam van Dan; en in het hart van elke wijze van hart heb Ik gegeven wijsheid en maken zullen zij alle dingen die Ik u heb geboden.*
7. *De tent der samenkomst en de ark der getuigenis en het verzoendeksel dat daarop is en alle vaten der tent.*
8. *En de tafel en haar vaten; en de zuivere kandelaar en al zijn vaten; en het reukaltaar.*
9. *En het altaar des brandoffers en al zijn vaten en het wasvat en zijn voetstuk.*
10. *En de klederen der bediening en de klederen der heiligheid voor Aharon de priester en de klederen van zijn zonen om het priesterschap te vervullen*
11. *En de olie der zalving en het reukwerk der specerijen voor het heilige; naar alle dingen die Ik u heb geboden, zullen zij doen.*
12. *En Jehovah zei tot Mozes, al zeggende.*
13. *En gij, spreek tot de zonen Israëls, al zeggende: Voorzeker zult gij Mijn sabbatten onderhouden, omdat het een teken is tussen Mij en tussen u voor uw geslachten, om te weten dat Ik Jehovah heiligende ben ulieden.*
14. *En onderhouden zult gij de sabbat, omdat heilig deze voor ulieden is; wie hem ontwijdt, al stervende zal hij sterven; omdat eenieder die op dezelve werk doet en die ziel zal worden uitgeroeid uit het midden van haar volken.*
15. *Zes dagen zal werk worden gedaan en op de zevende dag is de sabbat van de sabbat, heilig voor Jehovah; eenieder die een werk doet op de sabbatdag, al stervende zal hij sterven.*
16. *En onderhouden zullen de zonen Israëls de sabbat, om de sabbat te maken voor hun geslachten, een verbond der eeuw.*
17. *Tussen Mij en tussen de zonen Israëls een teken dit tot de eeuw; omdat in zes dagen Jehovah de hemel en de aarde heeft gemaakt en Hij op de zevende dag heeft gerust en adem gehaald.*

18. En Hij gaf aan Mozes, als Hij voleindigd had van met hem te spreken op de berg Sinai, de twee tafelen der getuigenis, tafelen van steen, beschreven met de vinger Gods.

INHOUD

10326. Hier wordt in de innerlijke zin gehandeld: eerst over de te instaureren uitbeeldende Kerk bij hen die in het goede van de liefde tot en in het goede van het geloof in de Heer zijn. Dit wordt aangeduid met de dingen die in het kort worden opgesomd en die gedaan moeten worden door Bezabeël uit de stam van Juda en door Aholiab uit de stam van Dan. Daarna wordt er gehandeld over de verbinding van de Heer met die Kerk door de uitbeeldende dingen; dit wordt aangeduid met de sabbat, die heilig moet worden gehouden.

DE INNERLIJKE ZIN

10327. Vers 1-11.

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende: Zie, Ik heb geroepen met name Bezaleël, de zoon van Uri van de zoon van Chur, van de stam van Juda. En vervuld heb Ik hem met de geest Gods, in wijsheid en in inzicht en in wetenschap en in elk werk. Om uit te denken uitdenkingen, om te maken in goud en in zilver en in brons. En in snijding van steen om te vullen en in snijding van hout om te maken in elk werk. En Ik, zie, Ik heb gegeven met hem Aholiab, de zoon van Achisamach, van de stam van Dan; en in het hart van elke wijze van hart heb Ik gegeven wijsheid en maken zullen zij alle dingen die Ik u heb geboden. De tent der samenkomst en de ark der getuigenis en het verzoendeksel dat daarop is en alle vaten der tent. En de tafel en haar vaten; en de zuivere kandelaar en al zijn vaten; en het reukaltaar. En het altaar des brandoffers en al zijn vaten en het wasvat en zijn voetstuk. En de klederen der bediening en de klederen der heiligheid voor Aharon de priester en de klederen van zijn zonen om het priesterschap te vervullen En de olie der zalving en het reukwerk der specerijen voor het heilige; naar alle dingen die Ik u heb geboden, zullen zij doen.

En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende, betekent de verlichting en de doorvatting door het Woord uit de Heer.

Zie ik heb geroepen met name Bezaleël, de zoon van Uri, van de zoon van Chur, van de stam van Juda, betekent degenen die in het goede van de liefde zijn, bij wie de Kerk moet worden geïnstaurerd; en vervuld heb Ik hem met de Geest Gods, betekent de invloeiing en de verlichting vanuit het Goddelijk Ware dat uit het Goddelijk Goede is; in wijsheid en in inzicht en in wetenschap en in elk werk, betekent ten aanzien van de dingen die van de wil zijn en die van het verstand zijn in de innerlijke en in de uiterlijke mens; om uit te denken uitdenkingen, om te maken in goud en in zilver en in brons, betekent om uit te beelden de innerlijke en de uiterlijke goedheden en waarheden die van het verstand vanuit de wil zijn, dus die van het geloof vanuit de liefde zijn.

En in snijding van steen om te vullen, betekent om uit te beelden alle dingen van het geloof die het goede van de liefde van dienst zijn; en in snijding van hout om te maken in elk werk, betekent om onverschillig welk goede uit te beelden; en Ik, zie, Ik heb gegeven met hem Aholiab, de zoon van Achisamach, van de stam van Dan, betekent degenen die in het goede en het ware van het geloof zijn, bij wie de Kerk moet worden geïnstaurerd; en in het hart

van elke wijze van hart, heb Ik gegeven wijsheid, betekent allen die het goede en het ware willen en doen ter wille van het goede en het ware; en maken zullen zij alle dingen die Ik u heb geboden, betekent de Goddelijke waarheden die uit het Woord zijn, die in de uiterlijke dingen moeten worden uitgebeeld.

De tent der samenkomst en de ark der getuigenis, betekent het uitbeeldende van de hemel in het algemeen, waar de Heer is; en het verzoendeksel dat daarop is, betekent het uitbeeldende van de verhoring en van de opneming van alle dingen van de eredienst die uit het goede van de liefde zijn.

En alle vaten der tent, betekent het uitbeeldende van de bedienende goedheden en waarheden; en de tafel en haar vaten, betekent het uitbeeldende van het geestelijk goede uit het hemelse; en de zuivere kandelaar en al zijn vaten, betekent het uitbeeldende van het ware uit dat goede; en het reukaltaar, betekent het uitbeeldende van de eredienst uit die dingen; en het altaar des brandoffers en al zijn vaten, betekent het uitbeeldende van de eredienst uit het goede van de liefde en de ware dingen ervan.

En het wasvat en zijn voetstuk, betekent het uitbeeldende van de zuivering en van de wederverwekking en het natuurlijke; en de klederen der bediening en de klederen der heiligheid voor Aharon de priester, betekent het uitbeeldende van het geestelijk rijk van de Heer, toegevoegd aan Zijn hemels rijk; en de klederen van zijn zonen, betekent het uitbeeldende van de lagere geestelijke dingen; om het priesterschap te vervullen, betekent het uitbeeldende van de zaliging van de Heer en de olie der zalving, betekent het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde in Zijn Goddelijk Menselijke.

En het reukwerk van de specerijen, betekent het uitbeeldende van de eredienst uit de ware dingen; voor het heilige, betekent voor de uitbeeldende Kerk; naar alle dingen die Ik u heb geboden, zullen zij doen, betekent volgens de Goddelijke waarheden die uit het Woord zijn, die in de uiterlijke dingen moeten worden uitgebeeld.

10328. En Jehovah sprak tot Mozes, al zeggende; dat dit de verlichting en de doorvatting door het Woord uit de Heer betekent, staat vast uit wat eerder in nr. 10290 is getoond.

10329. Zie, Ik heb geroepen met name Bezaleël, de zoon van Uri, van de zoon van Chur, van de stam van Juda; dat dit betekent degenen die in het goede van de liefde zijn, bij wie de Kerk moet worden geïnstalleerd, staat vast uit de betekenis van roepen met name, namelijk diegenen uitkiezen, dus die geschikt zijn, waarover hierna.

Uit de uitbeelding van Bezaleël, namelijk zij die in het goede van de liefde zijn, dat die hier door Bezaleël worden uitgebeeld, is omdat hij uit de stam van Juda was en met die stam worden degenen aangeduid die in het hemels goede zijn, namelijk het goede van de liefde tot de Heer en in de zin die los is van de personen, het goede van de hemelse liefde.

Dat dit met Juda en diens stam wordt aangeduid, zie de nrs. 3654, 3881, 6363, 6364, 8770. Wat echter door Ur, de vader van Bezaleël en door Chur zijn grootvader, wordt uitgebeeld, staat vast uit de verwekking van het hemels goede; dit wordt verwekt door de leer van het hemels ware en goede; vandaar worden met hen die leren aangeduid.

Dat met Chur de leer van het ware wordt aangeduid, zie nr. 9424.

Zij die alleen in de zin van de letter het gemoed houden, wat in de historische teksten met meer intensiteit gebeurt dan in de profetische teksten, kunnen zich verwonderen, dat er wordt gezegd dat er met de namen van die mensen zulke dingen worden aangeduid; maar degenen die weten hoedanig het Woord is, zullen zich niet verwonderen; het geestelijke is immers in alle en de afzonderlijke dingen; in de namen zelf van de personen en van de plaatsen die in het Woord voorkomen, is niets geestelijks, indien zij niet de dingen van de Kerk en van de

hemel betekenen; deze immers zijn geestelijk; daaruit volgt, dat met deze namen ook dingen worden aangeduid.

Dat de namen in het Woord dingen betekenen, zie de nrs. 1224, 1264, 1888, 4442, 5095, 5225, 6516; en dat de namen de hemel niet binnegaan, maar de dingen die zij betekenen, nrs. 1876, 10216, 10282.

Dat noemen met name in de geestelijke zin diegenen uitkiezen die geschikt zijn, is omdat met de naam zonder de persoon de hoedanigheid wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit de plaatsen in het Woord waar ‘naam’ wordt genoemd.

Dat met de naam de hoedanigheid wordt aangeduid, zie de nrs. 144, 145, 1754, 1896, 2009, 2724, 3004-3011, 3421, 6674, 6887, 8274, 8882, 9310; en met noemen zonder de naam evenzo, nrs. 3421, 3659; en dat noemen met name is uitkiezen, nr. 8773.

Het zijn er twee die hier worden genoemd, die door Jehovah zijn geroepen om de werken te doen, die aan Mozes waren bevolen op de berg Sinaï, namelijk Bezaleël uit de stam van Juda en Aholiab, uit de stam van Dan.

Met Bezaleël worden degenen aangeduid die in het goede van de hemelse liefde zijn, met Aholiab degenen die in het goede en het ware van het geloof zijn.

Zij die in het goede van de hemelse liefde zijn, zijn in het binnenste van de hemel en van de Kerk; degenen echter die in het goede en het ware van het geloof zijn, zijn in het laatste ervan; dus worden deze beiden allen in de samenvatting aangeduid bij wie de Kerk kan worden geïnstaurerd, want met het eerste en het laatste of met het binnenste en met het uiterste, worden allen of alle dingen aangeduid.

Er wordt immers in wat nu volgt gehandeld over de te instaureren Kerk, daarom worden die twee genoemd, met wie allen worden aangeduid bij wie de Kerk zou kunnen worden geïnstaurerd.

Dat met het eerste en het laatste allen en alle dingen worden aangeduid, zie nr. 10044 en dat met Aholiab uit de stam van Dan degenen worden aangeduid die in het goede van het geloof zijn, zal men zien in wat volgt.

Hieruit nu blijkt dat met, ‘Ik heb geroepen met name Bezaleël, de zoon van Uri, van de zoon van Chur, van de stam van Chur, van de stam van Juda’, degenen worden aangeduid die in het goede van de liefde zijn, bij wie de Kerk moet worden geïnstaurerd.

10330. En vervuld heb Ik hem met de Geest Gods; dat dit betekent de invloeiing en de verlichting uit het Goddelijk Ware dat vanuit het Goddelijk Goede van de Heer is, staat vast uit de betekenis van vervullen met de Geest Gods, namelijk de invloeiing en de verlichting vanuit het Goddelijk Ware; vervullen immers is, wanneer over Jehovah wordt gehandeld, de invloeiing en bij de mens de verlichting; en de Geest Gods is het Goddelijk Ware dat vanuit het Goddelijk Goede van de Heer is.

Dat vervullen, wanneer over Jehovah of de Heer wordt gehandeld, de invloeiing is en bij de mens de verlichting, is omdat van invloeiing wordt gesproken met betrekking tot al het goede en al het ware dat vanuit de hemel uit de Heer is; en omdat die invloeiing de mens verlicht, wordt van verlichting gesproken met betrekking tot de mens.

Dat dit Goddelijk Ware, voortgaande vanuit het Goddelijk Goede van de Heer, de Geest Gods is, zie nr. 9818.

Aangezien weinigen weten, hoe het is gesteld met de invloeiing van het Goddelijk Ware en met de verlichting daaruit bij de mens, zo is het geoorloofd hier iets daarover te zeggen.

Dat al het goede van de liefde en al het ware van het geloof niet uit de mens is, maar vanuit de hemel uit het Goddelijke daar bij hem, is in de Kerk bekend; ook dat diegenen in verlichting zijn die het opnemen.

Maar de invloeiing en de verlichting vindt op deze wijze plaats: de mens is zodanig, dat hij ten aanzien van zijn innerlijke dingen, die van het denken en van zijn wil zijn, omlaag kan

schouwen en omhoog; omlaag schouwen is naar buiten in de wereld en tot zichzelf en omhoog schouwen is naar binnen tot de hemel en tot God; de mens schouwt uit zichzelf naar buiten, wat omlaag wordt genoemd, aangezien hij, wanneer hij uit zichzelf schouwt, tot de hemel schouwt; maar de mens schouwt naar binnen niet uit zichzelf, maar uit de Heer; dit wordt omhoog schouwen genoemd, omdat hij dan wordt verheven ten aanzien van zijn innerlijke dingen, die van zijn wil en van zijn verstand zijn, uit de Heer tot de hemel, dus tot de Heer. De innerlijke dingen worden ook daadwerkelijk verheven en dan daadwerkelijk afgeleid van het lichaam en van de wereld,

Wanneer dit gebeurt, komen de innerlijke dingen van de mens daadwerkelijk in de hemel en in het licht en de warmte ervan; daarvandaan heeft hij de invloeiing en de verlichting; het licht van de hemel verlicht het verstand, want dat licht is het Goddelijk Ware dat uit de Heer als Zon voortgaat en de warmte van de hemel ontsteekt de wil, want die warmte is het goede van de liefde dat tegelijk uit de Heer als Zon voortgaat.

Omdat de mens dan tussen de engelen is, wordt aan hem uit hen, dat wil zeggen door hen uit de Heer, het inzicht van het ware en de aandoening van het goede vergemeenschap; het is deze vergemeenschapping die de invloeiing en de verlichting wordt genoemd.

Maar men moet weten, dat de invloeiing en de verlichting plaatsvinden volgens het vermogen van opnemen bij de mens; en het vermogen van opnemen is volgens de liefde van het ware en het goede; daarom worden diegenen verheven die in de liefde van het ware en het goede zijn ter wille van het ware en het goede als einddoelen; maar zij die in de liefde van het ware en het goede zijn niet ter wille van het ware en het goede, maar ter wille van zichzelf en de wereld, kunnen, omdat zij aanhoudend naar omlaag schouwen en overhellen, niet worden verheven, dus kunnen zij de Goddelijke invloeiing vanuit de hemel niet opnemen en verlicht worden.

Het inzicht dat bij dezen verschijnt zoals het inzicht van het ware, is vanuit een dwaallicht dat voor hun ogen glanst uit bevestigingen en de overredingen daaruit; maar om het even of het het valse is, dan wel het ware, het glanst eender; maar die glans wordt louter donkerheid, wanneer het licht uit de hemel invloeit.

Dat dit zo is, werd mij tot het levende toe getoond.

Hieruit kan vaststaan, waarvandaan het is, dat er in de wereld zoveel ketterijen bestaan, namelijk omdat de voorvechters en de leiders tot zichzelf hebben geschouwd en hun eigen roem ten doel hebben gehad en dan de dingen die van de Heer en van de hemel zijn, als middelen tot het einddoel hebben beschouwd.

10331. In wijsheid en in inzicht en in wetenschap en in elk werk; dat dit betekent ten aanzien van de dingen die van de wil en die van het verstand zijn in de innerlijke en in de uiterlijke mens, staat vast uit de betekenis van de wijsheid, namelijk de dingen die van de wil zijn in de innerlijke mens; uit de betekenis van het inzicht, namelijk de dingen die van het verstand zijn, ook in de innerlijke mens; uit de betekenis van de wetenschap, namelijk de dingen die van het verstand zijn en vandaar van de spraak in de uiterlijke mens; en uit de betekenis van het werk, namelijk de dingen die van de wil en daaruit van de uitwerking zijn in de uiterlijke mens. Vandaar worden met die dingen aangeduid alle dingen van de mens die in het goede van de hemelse liefde is, zowel de innerlijke als de uiterlijke dingen van hem, die de invloeiing opnemen van het Goddelijk Ware uit de Heer en vandaar in verlichting zijn, waarover eerder. Maar wat de wijsheid, het inzicht, de wetenschap en het werk is, zal in het kort worden gezegd.

Degenen die niet weten wat de innerlijke mens en wat de uiterlijke is en ook wat het verstand is en de wil, kunnen niet vatten hoe de wijsheid, het inzicht, de wetenschap en het werk, onderling zijn onderscheiden.

De oorzaak hiervan is, dat zij geen helder onderscheiden idee kunnen hebben van het ene en het andere, daarom weten zij die dingen niet en diegene wijs noemen die slechts inzichtsvol is, ja zelfs degene die slechts kennis heeft; maar een wijze is degene die vanuit liefde de ware dingen doet; een inzichtsvolle hij die vanuit het geloof die dingen doet; een kennisdrager die ze met weten doet; en het werk is dat wat vanuit deze dingen gebeurt, dus is het werk de uitwerking ervan, waarin zij zich verbinden.

Daarom kan niemand, een wijze, een inzichtsvolle, noch een kennishebber, in de echte zin niet zo worden genoemd, die niet volgens die dingen doet.

Zowel de wijsheid immers, als het inzicht, als de wetenschap, zijn van het leven en niet van de leer zonder het leven; het leven immers is het einddoel ter wille waarvan zij zijn; dus hoedanig het einddoel is, zodanig is de wijsheid, het inzicht en de wetenschap.

Indien het einddoel het echte goede is, namelijk het goede van de liefde tot de Heer en van de liefde jegens de naaste, dan is er wijsheid, inzicht en wetenschap, in hun eigenlijke zin, want dan zijn zij bij de mens uit de Heer.

Indien echter het einddoel is ter wille van het goede van de liefde van zich en van de wereld, dan zijn het niet de wijsheid, het inzicht en de wetenschap; aangezien zij dan bij de mens uit hemzelf zijn, want het goede van de liefde van zich en van de wereld als einddoel is het boze en met betrekking tot het boze als einddoel kan geenszins gesproken worden van iets van wijsheid en van inzicht, zelfs niet van wetenschap; want wat is de wetenschap indien niet daarin het inzicht van het ware en de wijsheid van het goede is; men denkt immers daaruit dat het boze het goede is en het valse het ware is.

Bij hen die in het goede van de liefde tot de Heer zijn, volgen de wijsheid, het inzicht, de wetenschap en het werk, in de orde op elkaar vanuit het binnenste tot het laatste; de wijsheid daar is het binnenste, deze immers is goed willen vanuit de liefde; het inzicht is het tweede; dit is immers goed verstaan vanuit goed willen; deze twee zijn van de innerlijke mens.

Daaruit blijkt, dat er wijsheid zal zijn in het inzicht, dit in de wetenschap en deze in het werk. Zo sluit het werk in en besluit alle innerlijke dingen; het is immers het laatste waarin zij stilsthouden.

Hieruit kan vaststaan, wat er wordt verstaan onder de werken en de daden, waarover zo vaak in het Woord wordt gesproken, zoals in deze volgende plaatsen, bij Mattheüs: *'De Zoon des Mensen zal eenieder vergelden volgens zijn daden'*, (Mattheüs 16:27).

Bij Jeremia: *'Ik zal hun vergelden naar hun werk en naar de daad van hun handen'*, (Jeremia 25:14).

Bi dezelfde: *'Jehovah, Wiens ogen geopend zijn over alle wegen des mensen, om te geven eenieder volgens zijn wegen en volgens de vrucht van zijn werken'*, (Jeremia 32:19).

Bij dezelfde: *'Keert weder, eenieder van zijn boze weg en maakt uw werken goed'*, (Jeremia 35:15).

Bij Hosea: *'Ik zal bezoeking doen over zijn wegen en zijn werken zal Ik hem vergelden'*, (Hosea 4:9).

Bij Zacharia: *'Jehovah doet met ons naar onze wegen en naar onze werken'*, (Zacharia 1:6).

Bij Johannes: *'Ik zal ulieden geven, eenieder naar zijn werken'*, (Openbaring 2:23).

Bij dezelfde: *'Zij zijn gericht, eenieder volgens zijn werken'*, (Openbaring 20:13,15).

Bij dezelfde: *'Ziet, Ik kom, en Mijn loon met Mij, om te geven eenieder volgens zijn werken'*, (Openbaring 22:12).

Onder de werken worden daar alle dingen verstaan die bij de mens zijn, aangezien alle dingen van de mens, die in zijn willen en verstaan zijn, in de werken zijn; daaruit immers doet de mens die; daarvandaan hebben de werken hun leven; want de werken zonder die zijn zoals schillen zonder kern of zoals het lichaam zonder ziel.

Dat wat voortgaat uit de mens, gaat voort vanuit zijn innerlijk, vandaar zijn de werken de openbaringen ervan en zijn die de uitwerkingen waardoor zij verschijnen.

Het is een algemene wet dat hoedanig de mens is, zodanig zijn gehele werk is. Vandaar is het dat onder de werken, volgens welke het loon en de vergelding zal zijn, de hoedanigheid van de mens verstaan wordt ten aanzien van de liefde en ten aanzien van het geloof.

De werken immers zijn van de liefde en van het geloof die bij de mens zijn.

Dat de mens niets anders is dan zijn liefde en zijn geloof, of wat hetzelfde is, zijn goede en zijn ware, zie de nrs. 10076, 10177, 10264, 10284, 10298.

Bovendien is het willen van de mens niets anders dan werk, aangezien eenieder dat wat hij wil, doet, indien er niet iets zodanigs in de weg staat dat niet kan worden verwijderd; vandaar is geoordeeld worden volgens de daden, geoordeeld worden volgens zijn willen.

Degenen die het goede doen vanuit het willen van het goede, worden in het Woord de gerechten genoemd, zoals blijkt bij (Mattheüs 25:37,46); van hen wordt gezegd, *'dat zij zullen stralen zoals de zon in de hemel'*, (Mattheüs 13:43) en bij Daniël:

'De inzichtsvollen zullen glanzen zoals de glans van het uitspansel en zij die velen rechtvaardigen, zoals de sterren', (Daniël 12:3)..

Zij die rechtvaardigen zijn zij die vanuit het goede willen, het goede doen.

10332. Om uit te denken uitdenkingen, om te maken in goud en in zilver en in brons; dat dit betekent om uit te beelden de innerlijke goedheden en waarheden die van het verstand vanuit de wil zijn, dus die van het geloof uit de liefde zijn, staat vast uit de betekenis van uitdenkingen uitdenken of uitvindingen uitvinden, namelijk dat wat voortgaat vanuit het verstand, nrs. 9598, 9688; uit de betekenis van doen, namelijk dat wat voortgaat vanuit de wil, nr. 9282; want dat wat de mens doet, gaat voort vanuit zijn wil, hier vanuit het willen door het verstand, want er wordt gezegd om uit te denken uitdenkingen om te doen; uit de betekenis van het goud, namelijk het goede en van het zilver, namelijk het ware, nrs. 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 8932, 9490, 9881, 9874; en uit de betekenis van het brons, namelijk het goede van de natuurlijke of uiterlijke mens, nrs. 425, 1551; vandaar worden met goud, zilver en brons, de innerlijke en de uiterlijke goedheden en waarheden aangeduid.

Met het goud het innerlijk goede, met het zilver het innerlijk en het uiterlijk ware en met het brons het uiterlijk goede.

Dat dit het uitbeeldende is van deze goedheden en waarheden dat wordt aangeduid, is omdat er wordt gehandeld over de uitbeeldende Kerk en alle dingen die Bezaleël zou gaan maken, uitbeeldend waren.

Hieruit blijkt dat met 'om uit te denken uitdenkingen, om te maken in goud, in zilver en in brons', wordt aangeduid: om uit te beelden de innerlijke en de uiterlijke goedheden en waarheden die van het verstand vanuit de wil zijn.

Dat zij ook de dingen zijn die van het geloof vanuit de liefde zijn, is omdat de waarheden van het geloof zijn en de waarheden betrekking hebben op het verstand en omdat de goedheden zijn van de liefde en de goedheden betrekking hebben op de wil.

Er wordt gezegd het verstand vanuit de wil en het geloof vanuit de liefde, omdat het verstand niet wat ook is, tenzij het is uit de wil, want dat wat de mens verstaat en niet wil, is niet van het verstand van de mens, maar het is van het verstand van een ander in hem, daarom vergaat dit verstand.

Anders is het gesteld met het verstand vanuit de wil; dit is van de mens zelf, aangezien de wil de mens zelf is.

Eender is het gesteld met het geloof en de liefde, want, zoals gezegd, de waarheden van het geloof hebben betrekking op het verstand en de goedheden van de liefde op de wil.

10333. En in snijding van steen om te vullen; dat dit betekent om uit te beelden alle dingen van het geloof die het goede van de liefde van dienst zijn, staat vast uit de betekenis van de snijding van steen, namelijk het uitbeeldende van alle dingen van het geloof vanuit de liefde. Onder de snijding van steen wordt immers de snijding verstaan van de stenen in de borstlap, die de urim en thumim waren.

Dat door die stenen alle dingen van het geloof en van de liefde werden uitgebeeld, zie de nrs. 3858, 6335, 6640, 9823, 9863, 9865, 9868, 9873, 9905; en uit de betekenis van vullen, namelijk het goede van de liefde, waaruit zij zijn, van dienst zijn; de vullingen immers waren in goud daar en met het goud wordt het goede van de liefde aangeduid, nrs. 1551, 1552, 5658, 6914, 6917, 8932, 9490, 9881, 9874.

10334. En in snijding van hout om te maken in elk werk; dat dit betekent om onverschillig welk goede uit te beelden, staat vast uit de betekenis van de snijding van hout, namelijk het uitbeeldende van het goede.

Dat het hout het goede is, zie de nrs. 643, 2784, 2812, 3720, 8354, 9472; en uit de betekenis van elk werk, namelijk onverschillig welk.

Er wordt gezegd onverschillig welk goede, omdat er verscheidene geslachten en soorten van goedheden zijn; er is het hemels goede en het geestelijk goede; er is het innerlijk en het uiterlijk goede; het uiterlijke is natuurlijk en zinlijk; er is het goede van de onschuld, het goede van de liefde, het goede van het geloof; het goede zal in elk ware zijn opdat het een ware is en eveneens wordt het goede bij de mens geformeerd door de ware dingen; daarvandaan wordt het goede gevarieerd en wordt het menigvuldig en wel dermate menigvuldig dat geen engel, geen geest en geen mens, in een eender goede is als waarin de ander is.

De gehele hemel bestaat in de verscheidenheid ten aanzien van het goede, door die verscheidenheid wordt de ene en de andere onderscheiden; want indien verscheidenen een eender goede hadden, zou er geen onderscheid zijn; maar die verschillende goedheden worden door de Heer als volgt geordend dat zij tezamen één algemeen goede samenstellen. Men moet weten, dat het Goddelijk Goede één is, omdat het oneindig is, nr. 10261; maar het wordt bij de engelen, de geesten en de mensen gevarieerd ten aanzien van de hoedanigheid en de hoeveelheid krachtens de opneming in de waarheden, want de waarheden geven de kwaliteit aan het goede, dat wil zeggen, geven aan het goede zijn hoedanigheid en de waarheden zijn menigvuldig.

10335. En Ik, zie, Ik heb gegeven met hem Aholiab, de zoon van Achisamach van de stam van Dan, dat dit betekent degenen die in het goede en het ware van het geloof zijn bij wie de Kerk moet worden geïnstauraerd, staat vast uit de uitbeelding van Aholiab, namelijk zij die in het goede en het ware van het geloof zijn.

Dat die door Aholiab worden uitgebeeld, is omdat hij uit de stam van Dan was en met die stam worden degenen aangeduid die in het goede en het ware van het geloof zijn, zie de nrs. 3923, 6396.

Dat deze twee, namelijk Bezaleël uit de stam van Juda en Aholiab uit de stam van Dan, waren verkozen om de werken te doen waardoor de hemelse en de geestelijke Goddelijke dingen zouden worden uitgebeeld, was omdat onder Bezaleël, zij die in de binnenste dingen van de hemel en van de Kerk zijn en onder Aholiab zij die in de laatste dingen ervan zijn; en wanneer de binnensten en de laatsten worden genoemd, dan worden allen verstaan die in de algehele hemel en in de algehele Kerk zijn, zie ook nr. 10329 over deze zaak; en dat wanneer het eerste en het laatste wordt gezegd, alle dingen worden verstaan, nr. 10044.

De stam van Juda was ook daadwerkelijk de eerste van de stammen en de stam van Dan de laatste ervan.

Dat de stam van Juda daadwerkelijk de eerste van de stammen was, staat vast uit de zegening van de zonen door Israël de vader, (Genesis 49); daar worden Ruben, Simeon en Levi, die de eerstgeborenen waren, vervloekt en wordt Juda gezegend; zie over Ruben daar vers 3 en 4; over Simeon en Levi, vers 5 tot en met 7 en over Juda, vers 8 tot en met 12; en dat Dan de laatste van de stammen is, nrs. 1710, 3923, 6396.

In de binnenste hemel zijn ook degenen die in het goede van de liefde tot de Heer zijn en in de laatste hemel zij die in het ware van het geloof vanuit het goede zijn.

Er wordt gezegd in het ware van het geloof vanuit het goede, aangezien het ware van het geloof, niet het ware van het geloof bij iemand is, tenzij het vanuit het goede is; het ware wordt immers vanuit het goede geboren; daarom, indien niet het goede in het ware is, daarin niet de ziel is, dus niet het leven.

Zij die in de waarheden van het geloof vanuit het goede zijn, zijn in de laatste dingen van de hemel, maar niet degenen die in de waarheden van het geloof zonder het goede zijn; dezen zijn niet in de hemel.

Aangezien het ware van het geloof het goede van de liefde ten dienste staat zoals het laatste het eerste, wordt er daarom gezegd van Aholiab, dat Jehovah hem heeft gegeven met Bezaleël, dat wil zeggen, om hem te dienen; en van Bezaleël wordt gezegd, dat Jehovah hem heeft vervuld met de Geest Gods in wijsheid en in inzicht en in wetenschap en in elke ware, vers 3.

10336. En in het hart van elke wijze van hart heb Ik gegeven wijsheid; dat dit betekent, allen die het goede en ware willen en doen ter wille van het goede en het ware, staat vast uit de betekenis van het hart, namelijk het binnenste van de mens, dat diens wil wordt genoemd; en omdat datgene wat van de wil van de mens is dat wat van zijn liefde is, wordt daarom met het hart ook de liefde aangeduid.

Dat het hart de liefde is, zie de nrs. 3635, 3883-3896, 9050 en dat het de wil is, nrs. 2930, 3888, 7542, 8910, 9113, 9300, 9495; uit de betekenis van de wijze van hart, namelijk degene die het goede en ware liefheeft ter wille van het goede en ware, want het is van de wijze en het is de wijsheid, om vanuit de liefde de ware dingen te doen, nr. 10331 en het is van de wijze van hart en het is de wijsheid van het hart om vanuit de liefde het goede te doen; en uit de betekenis van wijsheid geven in het hart, namelijk vanuit de Heer die dingen doen, dus vanuit het goede van de liefde, want het goede van de liefde is uit de Heer.

Al dezen immers willen en doen het goede en het ware ter wille van het goede en het ware, aangezien het goede en het ware van het goede, de Heer bij hen zijn; de dingen immers die uit Hem zijn, dus die van Hem zijn, zijn eveneens Hijzelf.

Vandaar is het, dat er wordt gezegd dat de Heer is het Goede Zelf en het Ware Zelf.

Dat de Heer het Goede Zelf is, staat vast uit de woorden van de Heer: *‘Wat heet gij Mij goed, niemand is goed dan Eén, God’*, (Mattheüs 19:16,17; Lukas 18:18,19) en waar de goede dingen van de liefde en van de naastenliefde worden opgesomd: *‘Voor zoveel als gij het een van deze van deze Mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan’*, (Mattheüs 25:40).

Dat broeders degenen worden genoemd die in het goede zijn, abstract dus: de goede dingen, zie de nrs. 2360, 3803, 3815, 4121, 5409; dus de broeders van de Heer zij die in het goede zijn uit Hem, nrs. 4191, 5686, 5692, 6756; en dat de Heer het Ware Zelf is: *‘Jezus zegt: Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven’*, (Johannes 14:6); en elders: *‘Wanneer zal zijn gekomen de Geest der Waarheid, zo zal Hij u leiden in alle waarheid; niet zal Hij spreken uit Zichzelf; vanuit het Mijne zal Hij ontvangen en het u verkondigen’*, (Johannes 16:13-15).

Daaruit blijkt, wat de wijsheid in het hart geven is.

Iets eenders wordt ook verstaan onder de wet schrijven op het hart, bij Jeremia: *‘Ik zal Mijn wet geven in het midden van hen en Ik zal die op hun hart schrijven en zij zullen niet meer*

leren, de man zijn genoot of de man zijn broeder, al zeggende: Kent Jehovah; allen immers zullen Mij kennen, (Jeremia 31:33,34).

De wet op het hart schrijven, is het Goddelijk Ware aan de wil, dus aan de liefde ingeven; en wanneer dit plaatsvindt, wordt het Goddelijk Ware niet langer uit het geheugen tevoorschijn gehaald, maar vanuit het goede zelf van de liefde doorvat.

Daarom wordt er gezegd: *'Zij zullen niet meer leren, de man zijn genoot of de man zijn broeder, al zeggende: Kent Jehovah; allen immers zullen mij kennen'*.

Dat de hemelse engelen, die in de binnenste hemel zijn, zodanig zijn, zie ook nr. 9277. Het zal in het kort worden gezegd, wat is het goede en het ware willen en doen ter wille van het goede en het ware, wat wordt aangeduid met de wijsheid geven in het hart van elke wijze van hart.

Allen die de Heer liefhebben boven alle dingen en de naaste zoals zichzelf, doen het goede en het ware ter wille van het goede en het ware; het goede en het ware immers zijn de Heer Zelf, zoals eerder is gezegd.

Daarom, wanneer zij het goede en het ware liefhebben, dat wil zeggen, wanneer zij die vanuit de liefde willen en doen, hebben zij de Heer lief.

Ook degenen die de naaste liefhebben zoals zichzelf, aangezien de naaste in de universele zin het goede en het ware is; de naaste immers is de medeburger, het gezelschap, het vaderland, de Kerk en het rijk van de Heer; en de naaste liefhebben, is die goed willen of het goede ervan willen.

Daarom is het het goede ervan dat moet worden geliefd en wanneer dit wordt geliefd, wordt de Heer geliefd, omdat uit Hem dit goede is.

Daaruit blijkt, dat de liefde jegens de naaste, die de naastenliefde wordt genoemd, in zich heeft, de liefde tot de Heer.

Indien deze liefde niet daarin is, dan wordt de medeburger, het gezelschap, het vaderland, de Kerk en het rijk van de Heer, geliefd ter wille van zich en dan wordt er niet geliefd vanuit het goede, maar vanuit het boze; want alles wat is uit de mens ter wille van zich als einddoel, is uit het boze.

De naaste liefhebben ter wille van zich, is ter wille van het gewin en de eer als einddoelen. Het is het einddoel dat bepaalt of iets vanuit het goede is dan wel vanuit het boze; want het einddoel is de liefde; wat immers de mens liefheeft, dat heeft hij tot einddoel; het einddoel is ook de wil, want dat wat de mens wil, heeft hij lief; vandaar is het einddoel ter wille waarvan, of de bedoeling, de mens zelf; want zodanig is de mens hoedanig zijn wil is en hoedanig zijn liefde is.

10377. En maken zullen zij alle dingen die Ik u heb geboden; dat dit betekent, de Goddelijke waarheden die uit het Woord zijn, die in de uiterlijke dingen moeten worden uitgebeeld, staat vast uit de betekenis van maken alle dingen die Ik heb geboden, wanneer het de Heer betreft, namelijk volgens de Goddelijke waarheden, want de Goddelijke waarheden worden de geboden van de Heer genoemd, nr. 9417; en uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het Woord, nr. 9372.

Dat die in de uiterlijke dingen moeten worden uitgebeeld, was omdat de dingen die zij zouden gaan maken, uitbeeldingen waren en uitbeeldingen zijn uiterlijke dingen, waarin zich, als in afdrukken de innerlijke dingen vertonen.

De uitbeeldingen die zij zouden gaan maken, worden opgesomd in de verzen 7 tot 11, die volgen.

Wat de uitbeeldingen zijn, zie de nrs. 9280, 9457, 9481 9576, 9577, 10149, 10252, 10276.

10338. De tent der samenkomst en de ark der getuigenis; dat dit betekent het uitbeeldende van de hemel in het algemeen, waar de Heer is, staat vast uit de betekenis van de tent der

samenkomst en van de ark, namelijk het uitbeeldende van de hemel, nrs. 9457, 9481, 9485, 9784.

Dat zij het uitbeeldende van de hemel in het algemeen is, komt omdat met de tent der samenkomst binnen de voorhang, waar de ark was, de binnenste of derde hemel werd uitgebeeld, nr. 9485.

Met de tent der samenkomst buiten de voorhang, de middelste of tweede en met de voorhof de laatste hemel, nr. 9741 en uit de betekenis van de Getuigenis, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, nrs. 8535, 9503.

10339. En het verzoendeksel dat daarop is; dat dit betekent het uitbeeldende van de verhoring en van de opneming van alle dingen van de eredienst vanuit het goede van de liefde, staat vast uit de betekenis van het verzoendeksel dat op de ark is, namelijk het uitbeeldende van alle dingen van de eredienst die vanuit het goede van de liefde zijn, nr. 9506.

10340. En alle vaten der tent; dat dit het uitbeeldende van alle bedienende goedheden en waarheden betekent, staat vast uit de betekenis van de vaten van de tent der samenkomst, namelijk de goedheden en waarheden die de hemelen van dienst zijn, dus die bedienen. De bedienende goedheden en waarheden, zijn de erkentissen en de wetenschappelijke dingen; dat deze met de vaten in het algemeen worden aangeduid, zie de nrs. 3068, 3079, 9724.

10341. En de tafel en haar vaten; dat dit het uitbeeldende van het geestelijk goede uit het hemelse betekent, staat vast uit de betekenis van de tafel waarop de broden der aangezichten lagen, namelijk het uitbeeldende van het hemels en het geestelijk goede, nrs. 9527, 9545, 9684, 9685; en uit de betekenis van haar vaten, namelijk de bedienende dingen en dat deze de erkentissen van het goede en het ware zijn, zie nr. 9544.

10342. En de zuivere kandelaar en al zijn vaten; dat dit het uitbeeldende van het ware vanuit dat goede en de bedienende dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de kandelaar met de lampen en de rieten, namelijk het uitbeeldende van de geestelijke hemel en daar van het geloof en van het inzicht uit de Heer, dus van het ware uit het goede, nrs. 9548, 9551, 9558, 9561; en uit de betekenis van de vaten van de kandelaar, namelijk de dingen die van de zuivering en de uitlediging, nr. 9572, dus de bedienende dingen.

10343. En het reukaltaar, dat dit het uitbeeldende van de eredienst betekent, staat vast uit de betekenis van het reukaltaar, namelijk het uitbeeldende van alle dingen van de eredienst die vanuit het goede van de liefde zijn, nr. 10177.

10344. En het altaar des brandoffers en al zijn vaten; dat dit het uitbeeldende van de eredienst vanuit het goede van de liefde en de waarheden ervan betekent, staat vast uit de betekenis van het altaar des brandoffers, namelijk het uitbeeldende van de Heer en van Zijn eredienst vanuit het goede van de liefde, nrs. 9714, 9964, 10123, 10151, 10242, 10245 en uit de betekenis van zijn vaten, namelijk de waarheden die het goede van dienst zijn, waarover de nrs. 9723, 9724.

10345. En het wasvat en zijn voetstuk; dat dit betekent het uitbeeldende van de zuivering en van de wederverwekking en het natuurlijke, staat vast uit de betekenis van de wassing, die door het water in het wasvat plaatsvond, namelijk het uitbeeldende van de zuivering en van de wederverwekking, nrs. 10237, 10239 en uit de betekenis van het wasvat, namelijk het natuurlijke van de mens, nr. 10235; en uit de betekenis van het voetstuk ervan, namelijk het zinlijke, dat het laatste van het natuurlijke is, nr. 10236.

10346. En de klederen der bediening en de klederen der heiligheid voor Aharon de priester; dat dit betekent het uitbeeldende van het geestelijk rijk van de Heer, toegevoegd aan Zijn hemels rijk, staat vast uit de betekenis van de klederen van Aharon, namelijk het uitbeeldende van het geestelijk rijk van de Heer, toegevoegd aan Zijn hemels rijk, nr. 9814.

10347. En de klederen van zijn zonen; dat dit het uitbeeldende van de lagere geestelijke dingen betekent, staat vast uit de uitbeelding van de zonen van Aharon en van hun klederen, namelijk het uitbeeldende van de lagere geestelijke dingen, nr. 10068.

10348. Om het priesterschap te vervullen; dat dit het uitbeeldende betekent van het werk van de zaliging van de Heer, staat vast uit de betekenis van het priesterschap van Aharon en van diens zonen, dus het uitbeeldende van het werk van de zaliging van de Heer, waarover de nrs. 9809, 10017.

10349. En de olie der zalving; dat dit betekent het uitbeeldende van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde in Zijn Goddelijk Menselijke, staat vast uit de dingen die over de zalving en over de olie der zalving zijn getoond, nrs. 9954, 10011, 10019, 10261.

10350. En het reukwerk der specerijen; dat dit het uitbeeldende van de eredienst vanuit de ware dingen betekent, staat vast uit de betekenis van het reukwerk, namelijk het uitbeeldende van de eredienst, nrs. 9475, 10198, 10298; en uit de betekenis van de specerijen ervan, namelijk de waarheden en de aandoeningen ervan, nrs. 10291, 10295.

10351. Voor het heilige; dat dit betekent voor de uitbeeldende Kerk, staat vast uit de betekenis van het heilige in de Kerk, namelijk het uitbeeldende van de Heer en de Goddelijke dingen die uit Hem zijn, nrs. 9229, 9956, 10069, 10149; dus de dingen die in de eredienst van de Heer in de uitbeeldende Kerk zijn, want het wordt gezegd van het reukwerk, waarmee de eredienst wordt aangeduid, zoals eerder in nr. 10350.

10352. Naar alle dingen die Ik u heb geboden, zullen zij doen; dit betekent volgens de Goddelijke waarheden die uit het Woord zijn, die in het uiterlijke moeten worden uitgebeeld, zoals eerder in nr. 10337.

Al deze dingen die op bevel moesten worden gedaan door Bezaleël en Aholiab, zijn zulke dingen en eerder is getoond wat zij betekenen; daarom worden zij, omdat zij hier alleen worden opgesomd, niet uitvoeriger ontvouwd.

10353. *Vers 12-18. 12. En Jehovah zei tot Mozes, al zeggende. En gij, spreek tot de zonen Israëls, al zeggende: Voorzeker zult gij Mijn sabbatten onderhouden, omdat het een teken is tussen Mij en tussen u voor uw geslachten, om te weten dat Ik Jehovah heiligende ben ulieden. En onderhouden zult gij de sabbat, omdat heilig deze voor ulieden is; wie hem ontwijdt, al stervende zal hij sterven; omdat eenieder die op dezelve werk doet en die ziel zal worden uitgeroeid uit het midden van haar volken. Zes dagen zal werk worden gedaan en op de zevende dag is de sabbat van de sabbat, heilig voor Jehovah; eenieder die een werk doet op de sabbatdag, al stervende zal hij sterven. En onderhouden zullen de zonen Israëls de sabbat, om de sabbat te maken voor hun geslachten, een verbond der eeuw. Tussen Mij en tussen de zonen Israëls een teken dit tot de eeuw; omdat in zes dagen Jehovah de hemel en de aarde heeft gemaakt en Hij op de zevende dag heeft gerust en ademgehaald. En Hij gaf aan*

Mozes, als Hij voleindigd had van met hem te spreken op de berg Sinai, de twee tafelen der getuigenis, tafelen van steen, beschreven met de vinger Gods.

En Jehovah zei tot Mozes, al zeggende, betekent de verlichting en de doorvatting door het Woord uit de Heer; en gij, spreek tot de zonen Israëls, al zeggende, betekent de inlichting van hen die van de Kerk zijn, door het Woord; voorzeker zult gij Mijn sabbatten onderhouden, betekent het heilige denken bij voortduur over het éénzijn van het Goddelijke met het Menselijke van de Heer, omdat het een teken is tussen Mij en tussen u, betekent omdat dit het voornaamste is waardoor degenen die van de Kerk zijn, in de hemel worden gekend; voor uw geslachten, betekent in alle en de afzonderlijke dingen van de Kerk; om te weten dat Ik Jehovah heiligende ben ulieden, betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, die alle dingen van de hemel en van de Kerk beschouwen als het Enige waaruit zij zijn; en onderhouden zult gij de sabbat, betekent dat het Goddelijk Menselijke van de Heer moet worden vereerd; omdat heilig deze is voor ulieden, betekent daarvandaan is al het goede en het ware, die de Kerk maken; wie hem ontwijdt, betekent geleid worden door zichzelf en door zijn liefden en niet door de Heer; al stervende zal hij sterven, betekent de afscheiding van de hemel en de geestelijke dood; omdat eenieder die op die dag werk doet, betekent die zich van de hemelse liefde afkeert tot de lichamelijke en wereldse liefden; en die ziel zal worden uitgeroeid uit het midden van haar volken, betekent dat de hemel en de Kerk niet bij hem is, maar de hel; zes dagen zal werk worden gedaan, betekent de staat die voorafgaat en voorbereidt tot het hemels huwelijk; en op de zevende dag is de sabbat, betekent de staat van het goede, die het einddoel is ter wille waarvan, dus wanneer de mens Kerk wordt en de hemel binnentreedt; heilig voor Jehovah, betekent het Goddelijke; eenieder die werk doet op de sabbatdag, al stervende zal hij sterven, betekent geleid worden door zichzelf en door zijn liefden en niet door de Heer; en onderhouden zullen de zonen Israëls de sabbat, om de sabbat te maken voor hun geslachten, betekent dat het wezenlijke zelf van de Kerk is de erkenning van het éénzijn van het Goddelijke Zelf in het Menselijke van de Heer en dat deze zal zijn in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst; een verbond der eeuw, betekent de verbinding met de Heer tot in het eeuwige tussen Mij en tussen de zonen Israëls een teken dit tot de eeuw, betekent dat daardoor degenen die van de Kerk zijn, worden onderscheiden van hen die niet van de Kerk zijn; omdat in zes dagen Jehovah de hemel en de aarde heeft gemaakt, betekent de staat van strijd en van arbeid wanneer de Kerk wordt geïnstalleerd; en Hij op de zevende dag heeft gerust en ademgehaald, betekent de staat van het goede, wanneer de Kerk is geïnstalleerd of wanneer de mens is wederverwekt; en Hij gaf aan Mozes, als Hij voleindigd had van met hem te spreken op de berg Sinai, de twee tafelen der getuigenis, betekent de verbinding van de Heer door het Woord met de mens; tafelen van steen, beschreven met de vinger Gods, betekent het Goddelijk Ware daar uit de Heer Zelf.

10354. En Jehovah zei tot Mozes, al zeggende; dat dit de verlichting en de doorvatting door het Woord uit de Heer betekent, staat vast uit wat eerder in de nrs. 10234, 10290 is getoond.

10355. En gij, spreek tot de zonen Israëls, al zeggende; dat dit de inlichting betekent van hen die van de Kerk zijn, door het Woord, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, tot wie het wordt gezegd dat hij zou spreken tot de zonen Israëls, namelijk het Woord, waarover nr. 9372; uit de betekenis van spreken en zeggen, namelijk het onderricht of de inlichting, waarover nr. 10280; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover nr. 9340.

Daaruit blijkt, dat met, ‘gij, spreek tot de zonen Israëls, al zeggende’, wordt aangeduid de inlichting van hen die van de Kerk zijn, door het Woord.

Over de inlichting door het Woord zal hier iets worden gezegd: in de oudste tijden werden de mensen over de hemelse dingen of over de dingen die van het eeuwige leven zijn, ingelicht door rechtstreeks verkeer met de engelen van de hemel, want de hemel handelde toen als één met de mens van de Kerk; hij vloei­de immers door de innerlijke mens in hun uiterlijke mens; vandaar hadden zij niet alleen verlichting en doorvatting, maar ook het spreken met de engelen.

Deze tijd werd de gouden eeuw genoemd en wel daarom omdat zij toen in het goede van de liefde tot de Heer waren; het goud immers betekent dat goede; die dingen worden ook in het Woord met het paradijs beschreven.

Daarna vond de inlichting plaats over de hemelse dingen en over de dingen die van het eeuwige leven zijn, door zulke dingen die overeenstemmingen en uitbeeldingen worden genoemd; waarvan zij de wetenschap ontleenden aan de Oudsten, die rechtstreeks verkeer met de engelen van de hemel hadden; daarin vloei­de toen de hemel bij hen in en verlichtte. De overeenstemmingen immers en de uitbeeldingen, zijn de uitwendige vormen van de hemelse dingen en voor zoveel de mensen dan in het goede van de liefde en van de naastenliefde waren, voor zoveel werden zij verlicht; alle Goddelijke invloeiing immers uit de hemel vindt plaats in het goede bij de mens en door het goede in de waarheden.

En omdat de mens van de Kerk toen in het geestelijk goede was, welk goede in zijn wezen het ware is, werden daarom die tijden de zilveren eeuw genoemd, want zilver betekent zo'n goede.

Maar toen de wetenschap van de overeenstemmingen en de uitbeeldingen was verkeerd in magie, verging die Kerk en volgde de derde op, waarin weliswaar de gehele eredienst bijna door eendere dingen plaatsvond, maar toch was het niet bekend wat zij betekenden.

Deze Kerk was ingesteld bij de Israëlitische en Joodse natie.

Maar omdat de inlichting over de hemelse dingen of over de dingen die van het eeuwige leven zijn, bij hen niet heeft kunnen plaatsvinden door invloeiing in hun innerlijke dingen en zo door de verlichting, spraken daarom de engelen vanuit de hemel met levende stem met sommigen van hen en onderrichtten hen over uiterlijke dingen en slechts weinig over de innerlijke, omdat zij de innerlijke niet konden vatten.

Degenen die in het natuurlijke goede waren, namen deze dingen heilig op; vandaar werden die tijden de bronzen genoemd, brons betekent immers zo'n goede.

Maar toen er ook geen natuurlijk goede meer over was bij de mens van de Kerk, kwam de Heer in de wereld en bracht alle dingen in de hemelen en de hellen weer in de orde, te dien einde opdat de mens de invloeiing uit Hem vanuit de hemel kan opnemen en verlicht worden en dat de hellen ook niet zouden kunnen hinderen en donkerheid binnenbrengen.

Toen ving de vierde Kerk aan, die de christelijke wordt genoemd.

In deze Kerk vindt de inlichting plaats over de hemelse dingen en over de dingen die van het eeuwige leven zijn, enig en alleen door het Woord; hierdoor ontvangt de mens invloeiing en verlichting, want het Woord is geschreven in louter overeenstemmingen en in louter uitbeeldingen, die de hemelse dingen betekenen, waarin de engelen van de hemel komen, wanneer de mens van de Kerk het Woord leest.

Vandaar vindt verbinding plaats door het Woord van de hemel met de Kerk of van de engelen van de hemel met de mensen van de Kerk, maar alleen met hen daar die in het goede van de liefde en van de naastenliefde zijn.

Omdat echter de mens van deze Kerk ook dit goede heeft uitgeblust, kan hij daarom ook niet door enige invloeiing en door verlichting daaruit worden ingelicht, alleen ten aanzien van enige waarheden, die evenwel niet met het goede samenhangen.

Vandaar zijn het deze tijden die de ijzeren worden genoemd; het ijzer immers is het ware in het laatste van de orde; maar wanneer het ware zodanig is, dan is het zodanig als wordt beschreven bij Daniël: *'Dat gij hebt gezien ijzer vermengd met klei van leem, zij zullen zich*

vermengen door het zaad des mensen, maar zij zullen niet samenhangen het ene met het andere, gelijk als ijzer niet wordt vermengd met klei, (Daniël 2:43).

Hieruit kan nu vaststaan, hoe de onthullingen op elkaar zijn gevolgd vanaf de oudste tijdperken tot het huidige toe; en dat er heden alleen door het Woord onthulling wordt gegeven, maar een echte onthulling bij hen die in de liefde van het ware zijn ter wille van het ware en niet bij hen die in de liefde van het ware zijn ter wille van eerbewijzen en gewin als einddoelen.

Want, indien men het geloven wil, de Heer is het Woord Zelf, aangezien het Woord het Goddelijk Ware is en het Goddelijk Ware is de Heer in de hemel, omdat het uit de Heer is; daarom, zij die het Goddelijk Ware liefhebben ter wille van het Goddelijk Ware, de Heer liefhebben en bij degenen die de Heer liefhebben, vloeit de hemel in en verlicht; maar zij die het Goddelijk Ware liefhebben ter wille van eerbewijzen en gewin als einddoelen, keren zich van de Heer af tot zichzelf en tot de wereld en daarom kan er bij hen geen invloeiing en verlichting bestaan.

Dezen wenden eveneens, omdat zij in de zin van de letter het gemoed strak gevestigd houden op henzelf en op hun faam en roem, die zin aan tot zulke dingen die hun liefden begunstigen.

10356. Voorzeker zult gij Mijn sabbatten onderhouden; dat dit betekent het heilige denken voortdurend over het één-zijn van het Goddelijke Zelf met het Menselijke van de Heer, staat vast uit de betekenis van de sabbatten, namelijk in de hoogste zin het één-zijn van het Goddelijke Zelf met het Goddelijk Menselijke in de Heer en in de betrekkelijke zin de verbinding van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke met de hemel en verder de verbinding van de hemel met de Kerk en in het algemeen bij hen die in de Kerk zijn of bij wie de Kerk is, de verbinding van het goede en het ware.

Dat dit één-zijn en deze verbindingen met de sabbatten worden aangeduid, zie de nrs. 8495, 8510, 8890, 8893, 9274; en uit de betekenis van voorzeker of in elk geval onderhouden, namelijk heilig en bij voortduur in het denken hebben; want wanneer onderhouden wordt gezegd van de dingen die in de Kerk werden uitgebeeld, dan wordt aangeduid in het denken en in het gemoed de dingen hebben die werden uitgebeeld en die heilig vereren; want de uitbeeldingen waren uiterlijkheden waarin de innerlijke dingen waren en die zo gelegenheid gaven om over de innerlijke dingen te denken.

Vandaar wordt met de sabbatten van Jehovah onderhouden, aangeduid heilig en bij voortduur denken over de Heer, over het één-zijn van het Goddelijke Zelf met Zijn Goddelijk Menselijke, over de verbinding van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke met de hemel en over de verbinding van de hemel met de Kerk en over de verbinding van het goede en het ware in de mens van de Kerk.

Omdat dit de wezenlijke dingen zelf zijn van de Kerk – want zonder de erkenning en het geloof van deze dingen is de Kerk geen Kerk – wordt daarom over de sabbat, waarmee die dingen worden aangeduid, in de laatste plaats gesproken en eveneens opnieuw tot aan het einde van het hoofdstuk.

10357. Omdat het een teken is tussen Mij en tussen u; dat dit betekent omdat dit het voornaamste is waardoor zij die van de Kerk zijn in de hemel worden gekend, staat vast uit de betekenis van een teken tussen Jehovah en tussen de zonen Israëls, namelijk dat wat aanwijst en betuigt dat zij van de Kerk zijn, dus waardoor zij worden gekend in de hemel en eveneens waardoor zij worden verbonden met de Heer; want degenen die van de Kerk zijn in wie de Kerk is, erkennen de Heer en het Goddelijke in Hem en zij erkennen de verbinding van de Heer met de hemel en eveneens de verbinding van de hemel met de mens van de Kerk en in het algemeen de verbinding van het goede en het ware bij hem, aangezien deze verbinding de Kerk bij hem maakt.

Of men zegt de Kerk bij de mens ofwel of men zegt de hemel bij hem, dan wel het koninkrijk Gods bij hem, ofwel of men zegt de Heer bij hem, het is hetzelfde; want de Kerk is de hemel van de Heer op aarde en het koninkrijk Gods is de hemel en de Kerk tegelijk en de Heer is het uit Wie zij zijn, ja zelfs Die dit is.

10358. Voor uw geslachten; dat dit betekent in alle en de afzonderlijke dingen van de Kerk, staat vast uit de betekenis van de geslachten, wanneer over de zonen Israëls wordt gehandeld, namelijk alle en de afzonderlijke dingen van de Kerk, waarover nr. 10282.

10359. Om te weten dat Ik Jehovah heiligende ben ulieden, dat dit betekent de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, dat alle dingen van de hemel en van de Kerk beschouwen als het Enige waaruit zij zijn, staat vast uit de betekenis van heilig, namelijk het Goddelijke in de hemel en in de Kerk gaat voort vanuit het Goddelijk Menselijke van de Heer; dus is dit het Goddelijk Menselijke van de Heer dat alleen heilig is, dus dat heiligt. Daaruit blijkt, dat dit het is wat alle dingen van de hemel en van de Kerk beschouwen als het Enige waaruit zij zijn.

De hemel immers is de hemel niet uit het eigene van de engelen, maar uit het Goddelijke van de Heer bij hen; evenzo de Kerk bij de mensen.

Er wordt gezegd, ‘Ik Jehovah, heiligende ulieden’ en onder Jehovah wordt de Heer verstaan. Maar omdat over die onderwerpen meermalen eerder is gehandeld, zie wat daarover is gezegd en getoond, zoals dat de Heer alleen heilig is en dat al het heilige uit Hem voortgaat, nrs. 9229, 9680, 9820, 10128, 10276.

Dat de engelen geen ander Goddelijke erkennen dan het Goddelijk Menselijke van de Heer, nrs. 10159, 9276, dus dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de hemel en de Kerk is, omdat Hij in het Zijne daar woont en niet in het eigene van anderen, nrs. 10125, 10151, 10157; en dat Jehovah in het Woord de Heer is, in de aangehaalde plaatsen, in nr. 9373.

10360. En onderhouden zult gij de sabbat; dat dit betekent, dat het Goddelijk Menselijke van de Heer moet worden vereerd, staat vast uit de betekenis van onderhouden, wanneer het wordt gezegd van het Goddelijke, namelijk vereren.

En uit de betekenis van de sabbat, namelijk in de hoogste zin het één-zijn van het Goddelijke, dat de Vader wordt genoemd en van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon wordt genoemd, dus het Goddelijk Menselijke in Wie dat één-zijn is.

Dat met de sabbat dit één-zijn wordt aangeduid, is omdat met de zes dagen van arbeid, die aan de zevende dag voorafgaan, elke staat van strijd wordt aangeduid, want arbeid in de geestelijke zin is niet de arbeid zodanig als die in de wereld is, maar een zodanige als degenen hebben die in de Kerk zijn, voordat zij de Kerk binnentreden en Kerk worden; deze arbeid is de strijd tegen de boosheden en de valsheden vanuit het boze.

Een eendere strijd in de geestelijke zin had de Heer toen Hij in de wereld was; toen heeft Hij immers tegen de hellen gestreden en die eveneens met de hemelen in de orde teruggebracht; en toen heeft Hij tegelijk Zijn Menselijke verheerlijkt, dat wil zeggen, verenigd met het Goddelijke Zelf dat Hij vanuit de ontvangenis had, nrs. 9715, 9809.

De tijd en de staat toen de Heer in die worstelingen was, wordt aangeduid met de zes dagen van arbeid, maar de staat, toen het één-zijn had plaatsgevonden, wordt aangeduid met de zevende dag, die de sabbat wordt genoemd, naar het woord rust, omdat de Heer toen rust had. Vandaar wordt met de sabbat ook de verbinding aangeduid van de Heer met de hemel, met de Kerk, met de engel van de hemel en met de mens van de Kerk.

De oorzaak hiervan is, dat allen die in de hemel zullen komen, eerst in worstelingen zullen zijn tegen de boosheden en de valsheden vanuit het boze en wanneer deze zijn afgescheiden,

treden zij de hemel binnen en worden zij met de Heer verbonden en dan hebben zij rust, evenzo de mensen in de wereld.

Het is bekend dat deze eveneens in worstelingen zullen zijn of dat zij verzoeken hebben te ondergaan, voordat in hen het goede en het ware, die de Kerk maken, zijn ingeplant, dus voordat zij met de Heer zijn verbonden en dus voordat zij rust hebben.

Daaruit blijkt waar het vandaan is dat de staat van de strijd wordt aangeduid met de zes dagen van arbeid en de rust en ook de verbinding van de zevende dag of de sabbat.

Dat ook de verbinding van het goede en het ware met de sabbat wordt aangeduid, is omdat de mens, wanneer hij in worstelingen is, dan in de ware dingen is, maar dat hij, maar wanneer die waarheden verbonden zijn met het goede, dus wanneer de mens in het goede is, dan rust heeft; evenzo de Heer.

Toen Hij in de wereld was en met de hellen streed, was Hij ten aanzien van Zijn Menselijke het Goddelijk Ware en toen Hij Zijn Menselijke met het Goddelijke verenigde, werd Hij ook ten aanzien van Zijn Menselijke het Goddelijk Goede, of Jehovah.

Dat de zes dagen die aan de sabbat voorafgaan, de worstelingen zijn die voorafgaan en voorbereiden tot het hemels huwelijk, dat de verbinding van het ware met het goede is, zie de nrs. 8510, 8888, 9431.

Over de vorige staat, wanneer de mens in de waarheden is en dan in de worstelingen tegen de boosheden en de valsheden van het boze, welke staat met de zes dagen van arbeid wordt aangeduid en over de latere staat, wanneer hij in het goede is en door de Heer wordt geleid, dat met de sabbat wordt aangeduid, nrs. 7923, 7992, 8505, 8506, 8510, 8512, 8516, 8539, 8643, 8648, 8658, 8585, 8690, 8701, 8772, 9139, 9832, 9224, 9227, 9230, 9274.

Dat de Heer toen Hij in de wereld was, Zijn Menselijke eerst het Goddelijk Ware heeft gemaakt en daarna het Goddelijk Goede, zie de nrs. 9199, 9315; en dat dit heeft plaatsgevonden door de worstelingen van de verzoeken, nr. 9528.

Wie dus weet, dat onder de sabbat in de hoogste zin het één-zijn wordt verstaan van het Goddelijke Zelf in het Goddelijk Menselijke van de Heer, kan weten wat de dingen betekenen die in het Woord zo vaak van de sabbat wordt gezegd, dus die worden gezegd bij Jesaja: *‘Indien gij uw voet zal hebben afgekeerd van de sabbat, zodat gij niet uw willen doet op de dag van Mijn heiligheid, maar de sabbat zult hebben genoemd verlustigen, vererenswaardig voor de Heilige van Jehovah en die zult hebben geëerd, zodat gij uw wegen niet doet, noch uw verlangen vindt of een woord spreekt, dan zult gij u verlustigen over Jehovah en Ik zal u verheffen in de verheven dingen van de aarde en Ik zal u spijzigen met de erfenis van uw vader Jakob’*, (Jesaja 58:13,14).

Degene die de innerlijke zin van het Woord kent, kan duidelijk zien dat daar met de sabbat de staat van de verbinding van de mens met de Heer wordt aangeduid, dus de staat wanneer de mens door de Heer wordt geleid en niet door zichzelf, welke staat er is wanneer hij in het goede is; immers geleid worden door de Heer en niet door zichzelf, is de voet afkeren van de sabbat, niet zijn willen doen, niet zijn wegen doen, niet zijn verlangen vinden en niet het woord spreken.

Dat dan in hem de Kerk is en de hemel, wordt daarmee aangeduid dat hij zal worden verheven in de verheven dingen van de aarde en gespijzigd met de erfenis van Jakob, wordt daarmee aangeduid dat de sabbat de dag der heiligheid wordt genoemd en de verlustigen voor de Heilige van Jehovah.

Bij Jeremia: *‘Indien gij de sabbatdag heiligt, zo zullen door de poorten van deze stad binnentreden koningen en vorsten, zittende op de troon van David, rijdende in de wagen en op paarden’*, (Jeremia 17:24,25).

Wie de innerlijke zin van het Woord niet weet, zal menen, dat deze dingen volgens de zin van de letter moet worden verstaan, namelijk indien zij de sabbat zullen hebben geheiligd, koningen en vorsten zullen binnentreden door de poorten van de stad Jeruzalem en zullen

rijden in een wagen en op paarden; maar dit is de zin niet, maar, dat zij die het Goddelijk Menselijke van de Heer van de Heer heilig vereren, in de Goddelijke waarheden van de hemel en van de Kerk zullen zijn.

Onder Jeruzalem immers wordt de Kerk verstaan, onder de koningen en de vorsten de Goddelijke waarheden ervan, onder de troon van David de hemel waar de Heer is, onder de wagen de leer van het goede en het ware en onder de paarden het verstand dat verlicht is. Dat Jeruzalem de Kerk is, zie de nrs. 2117, 3654; dat de koningen de Goddelijk waarheden zijn, nrs. 1672, 2015, 2069, 3009, 4575, 4581, 4966, 5044, 5068, 6148; dat de vorsten de voornaamste waarheden zijn, nrs. 1482, 2089, 9954; dat de troon de hemel is, nr. 5313; dat de wagen de leer van het goede en het ware is, nrs. 5321, 8215; dat de paarden het verstandelijke zijn dat wordt verlicht, nrs. 2760-2762, 3217, 5321, 6534.

Omdat met de sabbat de Heer wordt aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, waarin het één-zijn is, was het daarom bevolen, *‘dat de broden der aangezichten zouden worden geordend op de tafel iedere sabbat’*, (Leviticus 24:8).

Dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke onder het Brood wordt verstaan, is in de Kerk bekend.

Daarom noemde de Heer Zich ook, toen Hij in de wereld was *‘de Heer van de sabbat’*, (Mattheüs 12:7,8; Markus 2:27,28; Lukas 6:1-5).

Daarom heeft de Heer, toen Hij in de wereld was en Zijn Menselijke met het Goddelijke Zelf verenigde, de sabbat afgeschaft ten aanzien van de uitbeeldende eredienst of ten aanzien van de eredienst ervan, zodanig als deze was bij het Israëlitische volk en heeft Hij van de sabbatdag een dag van onderricht in de leer van het geloof en van de liefde gemaakt.

Iets zodanigs sluit het volgende in bij Johannes: *‘Jezus, iemand genezende op de sabbatdag, zei tot hem: Neem uw bed op en wandel. En hij nam het bed op en hij wandelde. De Joden zeiden, dat het niet was geoorloofd het bed te dragen op de sabbatdag; en zij zochten de Heer af te maken, omdat Hij de sabbat brak’*, (Johannes 5:8-11,18).

Met de genezing van de zieke wordt de zuivering van de mens van de boosheden en de valsheden van het boze aangeduid; met het bed wordt de leer aangeduid en met wandelen het leven.

Dat alle genezingen van ziekten die door de Heer plaatsvonden, de zuiveringen insluiten van de boosheden en de valsheden of de herstelling van het geestelijk leven, zie de nrs. 8364, 9031, 9086; dat wandelen het leven is, nrs. 519, 1794, 8417, 8420; dat het bed de leer is, staat vast uit die plaatsen in het Woord waar het bed wordt genoemd en eveneens uit de uitbeeldingen in het andere leven.

Wanneer daar een bed verschijnt en iemand die daarin ligt, dan wordt de leer aangeduid waarin hij is; vandaar verschijnen daar allerfraaiste beelden aan hen die in de waarheden vanuit het goede zijn.

Maar dat zulke dingen worden aangeduid met die woorden van de Heer, kan niemand weten dan alleen door de innerlijke zin; de Heer heeft immers gesproken door overeenstemmingen, dus door aanduidingen, omdat Hij uit het Goddelijke sprak.

10361. Omdat heilig deze voor ulieden is; dat dit betekent: daarvandaan is al het goede en het ware die de Kerk maken, staat vast uit de betekenis van heilig, namelijk al datgene en alleen dat wat voortgaat vanuit de Heer, nrs. 9479, 9680, 9820, dus het goede van de liefde en het ware van het geloof, want deze zijn het die voortgaan uit de Heer.

Dat die de Kerk bij de mensen en de hemel bij de engelen maken, kan hieruit vaststaan dat de liefde en het geloof de wezenlijke dingen van de Kerk zijn, omdat zij de mensen en de engelen met de Heer verbinden, het goede van de liefde van hun wil en het ware van het geloof van hun verstand, dus alle dingen van hen.

10362. Wie hem ontwijdt; dat dit betekent geleid worden door zichzelf en door zijn liefden en niet door de Heer, staat vast uit de betekenis van de sabbat ontwijden, of van werk doen op de sabbatdag, namelijk geleid worden door zichzelf en niet door de Heer, dus door de eigen liefden.

Dat dit wordt aangeduid met de sabbat ontwijden, staat vast bij Jesaja: *‘Indien gij uw voet zult hebben afgekeerd van de sabbat, zodat gij niet uw willen doet op de dag van Mijn heiligheid en uw wegen niet doet, noch uw verlangen vindt en een woord spreekt’*, (Jesaja 58:13).

De voet afkeren van de sabbat, is zulke dingen die van de natuurlijke mens zijn; zijn willen doen, is de dingen doen die de begeerten en de boosheden van de liefden van zich en van de wereld begunstigen.

Zijn verlangen vinden, is leven volgens de verkwikkingen van die liefden; en een woord spreken, is zulke dingen denken.

Daaruit blijkt, dat met de sabbat ontwijden wordt aangeduid door zichzelf geleid worden en door zijn liefden en niet door de Heer, Die in de hoogste zijn de sabbat is, zoals eerder is getoond.

Eendere dingen worden aangeduid met de werken op de sabbatdag, zoals met brandhout zagen, vuur aansteken, daarop spijs bereiden, de oogst inzamelen en met meer dingen die verboden waren om op de sabbatdag te doen

Daarmee waren ook eendere dingen aangeduid: met brandhout zagen, het goede werken uit zichzelf, met vuur aansteken, dit doen vanuit de eigen liefden en met spijs bereiden zichzelf leren vanuit het eigen inzicht.

Dat die vermelde verboden dingen deze behelsden, kan niemand weten dan alleen uit de innerlijke zin.

Verder moet men weten, dat geleid worden door zichzelf en geleid worden door de Heer, twee tegengestelden zijn; wie immers door zichzelf wordt geleid, die wordt geleid door zijn liefde, dus door de hel, want de eigen liefden van de mens zijn daaruit; en wie wordt geleid door de Heer, die wordt geleid door de liefden van de hemel, namelijk de liefde tot de Heer en de liefde jegens de naaste; wie door deze liefden wordt geleid, die wordt onttrokken door de eigen liefden; en wie wordt geleid door de eigen liefden, die wordt onttrokken aan de liefden van de hemel; zij stemmen immers geenszins samen.

Het leven van de mens immers is ofwel in de hemel ofwel in de hel; het bestaat niet dat het tegelijk in het ene en in het andere is.

Dit wordt verstaan onder de woorden van de Heer bij Mattheüs: *‘Niemand kan twee heren dienen, want of hij zal de een haat toedragen en de ander liefhebben of hij zal de een aankleven en de ander veronachtzamen’*, (Mattheüs 6:24).

Hieruit blijkt wat er wordt aangeduid met werk doen op de sabbatdag.

10363. Al stervende zal hij sterven; dat dit de afscheiding van de hemel en de geestelijke dood betekent, staat vast uit de betekenis van sterven, wanneer over de sabbat wordt gehandeld, waarmee de Heer en de erkenning van Hem wordt aangeduid, namelijk geen verbinding met de hemel, nrs. 9928, 10244, dus de afscheiding ervan en de afscheiding van de hemel is de geestelijke dood.

10364. Omdat eenieder die op die dag werk doet; dat dit betekent die zich van de hemelse liefden afkeert tot de lichamelijke en de wereldse liefden, staat vast uit wat eerder is nr. 10362 is getoond.

10365. En die ziel zal worden uitgeroeid uit het midden van haar volken; dat dit betekent dat de hemel en de Kerk niet bij hem is, maar de hel, staat vast uit de betekenis van uit het midden van haar volken worden uitgeroeid, namelijk de afscheiding van de Kerk en de

geestelijke dood, nr. 10288, dus dat de Kerk niet bij hem is, maar de hel en aangezien, wanneer de Kerk niet bij de mens is, ook de hemel niet bij hem is, want de Kerk en de hemel handelen één – bij de mens immers in wie de Kerk is, vloeit de hemel in, dat wil zeggen, door de hemel de Heer en maakt daar de Kerk – is het daarvandaan dat wanneer de Kerk niet bij de mens is, de hel bij hem is.

Dit wordt aangeduid met uit het midden van haar volken worden uitgeroeid.

10366. Zes dagen zal werk worden gedaan; dat dit betekent de staat die voorafgaat en voorbereidt tot het hemels huwelijk, staat vast uit de betekenis van de zes dagen die aan de sabbat voorafgaan, namelijk de staat die voorafgaat en voorbereidt tot het hemels huwelijk, nrs. 8510, 8888, 9431.

Het hemels huwelijk is de verbinding van het goede en het ware bij de mens van de Kerk en de engel van de hemel en in de hoogste zin het één-zijn van het Goddelijke Zelf in het Menselijke van de Heer, nr. 10356; en dat het werk van zes dagen de voorafgaande staat is, zie nr. 10360.

10367. En op de zevende dag is de sabbat van de sabbat; dat dit de staat van het goede betekent, dat het einddoel is ter wille waarvan, dus wanneer de mens Kerk wordt en de hemel binnentreedt, staat vast uit de betekenis van de zevende dag, namelijk de staat van het goede, dat het einddoel is ter wille waarvan.

Wanneer immers de zes dagen die voorafgaan, de staat van de mens betekenen die voorafgaat en tot het hemels huwelijk voorbereidt, is vandaar de zevende dag daar wanneer de mens in dat huwelijk is.

Dat huwelijk is de verbinding van het ware en het goede bij de mens, dus wanneer de mens de Kerk wordt en de hemel binnentreedt.

Dat de mens de hemel binnentreedt en Kerk wordt, wanneer hij in het goede is, komt daarvandaan dat de Heer in het goede bij de mens invloeit en door het goede in zijn ware.

De invloeiing vindt plaats in de innerlijke mens, waar de hemel van hem is en door de innerlijke mens in de uiterlijke, waar de wereld van hem is; en daarom wordt, indien de mens niet in het goede is, de innerlijke mens van hem niet geopend, maar blijft hij gesloten. Hoezeer hij ook in de waarheden is ten aanzien van de leer.

En omdat de hemel in de innerlijke zin is, is de mens daarom, wanneer deze wordt geopend, in de hemel; want de hemel is niet in een plaats, maar in de innerlijke dingen van de mens.

Dat de mens is geschapen tot het beeld zowel van de hemel als van de wereld: zijn innerlijke mens tot het beeld van de hemel en de uiterlijke tot het beeld van de wereld, zie de nrs. 9279, 9706.

Dat de gehele mens zodanig is als hij ten aanzien van het goede is en niet ten aanzien van het ware zonder het goede, kan eenieder die daarover nadenkt, weten; door zijn goede immers en volgens dit goede, handelt hij met de ander, voelt hij met de ander, verbindt hij zich met de ander, laat hij zich leiden door de ander, maar niet door het ware en volgens dit ware, tenzij dit met zijn goede samenstemt.

Wanneer er wordt gezegd het goede, dan wordt verstaan: de verkwikkingen ervan, de wellust of de liefde ervan, want alle dingen die daarvan zijn, zijn goede dingen voor hem en voor zoveel als hij aan zichzelf wordt overgelaten, zodat hij uit zichzelf denkt, zijn het ware dingen die de goede dingen begunstigen.

Daaruit kan vaststaan, dat de mens door het goede met de Heer wordt verbonden en geenszins door het ware zonder het goede.

Er is weliswaar vaak eerder gehandeld over de verbinding door het goede met de Heer, waar over de wederverwekking van de mens werd gehandeld; maar omdat heden ten dage de mens van de Kerk zich zeer beijvert voor de waarheden die van het geloof zijn en slechts weinig

voor het goede dat van de liefde is en hij vandaar in de onwetendheid is ten aanzien van het goede, daarom is het geoorloofd nog iets te zeggen over de verbinding van het goede en het ware, die het hemels huwelijk wordt genoemd.

De mens wordt geboren in boosheden van elk geslacht en vandaar in valsheden van elk geslacht, zo is hij dus vanuit zich tot de hel verdoemd; opdat hij dus aan de hel zal worden ontruikt, moet hij in elk geval worden wedergeboren door de Heer; het is die wedergeboorte die de wederverwekking wordt genoemd en opdat hij daardoor zal worden wedergeboren, zal hij eerst de waarheden aanleren: degenen die van de Kerk zijn uit het Woord of uit de leer van het Woord.

Het Woord en de leer uit het Woord onderwijzen wat het ware en het goede is en het ware en het goede leren wat het valse en het boze is.

Tenzij de mens die dingen weet, kan hij geenszins worden wederverwekt; hij blijft immers in zijn boosheden en in de valsheden daaruit en deze noemt hij goed en waar.

Vandaar is het dat de erkentissen van het ware en het goede zullen voorafgaan en het verstand zullen verlichten.

Het verstand is immers de mens gegeven opdat hij door de erkentissen van het goede en het ware verlicht zal worden, te dien einde dat zij zullen worden opgenomen door zijn wil en het goede worden; want de ware dingen worden dan het goede, wanneer de mens die wil en vanuit dat willen die doet.

Daaruit blijkt, hoe het goede bij de mens wordt geformeerd en dat de mens, indien hij niet in het goede is, niet opnieuw is geboren of wederverwekt.

Wanneer dus de mens in het goede is ten aanzien van zijn wil, dan is hij in de waarheden van dat goede ten aanzien van zijn verstand; het verstand immers bij de mens handelt daadwerkelijk één met zijn wil, want dat wat de mens wil, denkt hij wanneer hij aan zichzelf is overgelaten.

Dit nu is het, wat de verbinding van het ware en het goede wordt genoemd, ofwel het hemels huwelijk.

Of men zegt het goede willen dan wel het goede liefhebben, is hetzelfde, want dat wat de mens liefheeft, wil hij; en dan, of men zegt het ware dat van het goede is verstaan, dan wel dit geloven, is ook hetzelfde.

Daaruit volgt, dat bij de wederverwekte mens de liefde en het geloof één handelen.

Deze verbinding of dit huwelijk, is het wat de Kerk en de hemel en eveneens het rijk van de Heer wordt genoemd, ja zelfs in de hoogste zin de Heer bij de mens.

Degenen echter die hun boosheden liefhebben, die zij òf uit overerving hebben ontvangen, òf vanaf de kindertijd bij zichzelf hebben bevestigd, òf die zij uit zichzelf daaraan hebben toegevoegd en zich daarvan opnieuw hebben doordrenkt, kunnen weliswaar de waarheden uit het Woord of vanuit de leer van het Woord vatten en op een zekere wijze verstaan, maar toch kunnen zij niet worden wederverwekt.

Ieder mens immers wordt door de Heer in die staat ten aanzien van het verstand gehouden te dien einde dat hij zal worden wederverwekt; maar wanneer hij zijn boosheden liefheeft, dan wordt het verstandelijke van zijn innerlijke mens niet van die waarheden doordrenkt, maar alleen het verstandelijke van zijn uiterlijke mens en dit verstandelijke is louter wetenschappelijk of kennis.

Zulke mensen weten niet wat het goede is, noch bekommeren zij zich erom te weten dat het er is, maar alleen wat het ware is.

Vandaar is het, dat zij die in de ware dingen zijn, die van het geloof worden genoemd de Kerk en de hemel stellen, en niet in de goede dingen die van het leven zijn; ook leggen zij het Woord uit op verschillende wijzen ten gunste van hun beginselen.

Vandaar is het dat bij zulke mensen die niet tegelijk in de waarheden zijn ten aanzien van het leven, geen verbinding met het ware is, dus ook geen Kerk en geen hemel; ook worden in het

andere leven de waarheden die zij van het geloof hebben genoemd, van hen gescheiden, want het boze van de wil werpt die uit en in de plaats ervan volgen de valse dingen op die stroken met de boosheden waarin zij zijn.

Hieruit kan nu vaststaan wat de verbinding van het goede en het ware is, die met de sabbat wordt aangeduid.

Dat die verbinding de sabbat wordt genoemd, is vanwege de rust, want de sabbat is de rust; wanneer immers de mens in de eerste staat is, dat wil zeggen, wanneer hij door de waarheden tot het goede wordt geleid, dan is hij in de worstelingen tegen de boosheden en de valsheden die bij hem zijn.

Door worstelingen immers, die verzoeken zijn, worden de boosheden en de valsheden uiteengeslagen en afgescheiden; ook is er daarvan geen rust voordat het goede en ware verbonden zijn; dan heeft de mens rust en heeft de Heer rust; want de mens strijd niet zelf tegen de boosheden en de valsheden, maar de Heer bij hem.

Dat de sabbat in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van de Heer betekent, is omdat de Heer, toen Hij in de wereld was, vanuit Zijn Menselijke heeft gestreden tegen alle hellen en die heeft onderworpen en tegelijk de hemelen in de orde teruggebracht en na deze arbeid Zijn Menselijke met het Goddelijke heeft verenigd en dit eveneens het Goddelijk Goede gemaakt; vandaar had Hij toen rust, want tegen het Goddelijke durven de hellen zich niet te verzetten. Vandaar nu is het dat onder de sabbat in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van de Heer wordt verstaan.

Maar hierover zie men wat eerder is getoond, zoals dat de Heer, toen Hij in de wereld was, Zijn Menselijke eerst het Goddelijk Ware heeft gemaakt, te dien einde dat Hij met de hellen zou kunnen strijden en die onderwerpen en dat Hij daarna Zijn Menselijke heeft verheerlijkt en dit het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde heeft gemaakt, zie de nrs. 9199, 9315, 9715, 9809.

Dat de Heer, toen Hij in de wereld was, de zwaarste verzoeken heeft ondergaan, zie nr. 9528; dat Hij vandaar de Goddelijke macht heeft om de mens te zaligen, door van hem de hellen te verwijderen en hem zo weder te verwekken, nrs. 10019, 10152; over beide staten van de mens die door de Heer wordt wederverwekt, zie nr. 9274; en dat de mens niet eerder in de hemel komt, dan wanneer de verbinding heeft plaatsgevonden van het ware en het goede bij hem, nrs. 8516, 8539, 8722, 8772, 9139, 9832.

Dat de wederverwekking van de mens het beeld is van de verheerlijking van de Heer, nrs. 3138, 3212, 3296, 3490, 4402, 5688.

10368. Heilig voor Jehovah; dat dit het Goddelijke betekent, staat vast uit de betekenis van heilig voor Jehovah, namelijk het Goddelijk Menselijke van de Heer en al datgene en alleen datgene wat voortgaat vanuit Hem, nrs. 9479, 9680, 9820.

10369. Eenieder die werk doet op de sabbatdag, al stervende zal hij sterven; dat dit betekent geleid worden door zichzelf en door zijn liefden en niet door de Heer en vandaar de geestelijke dood, staat vast uit wat eerder in nr. 10362 is getoond.

10370. En onderhouden zullen de zonen Israëls de sabbat, om de sabbat te maken voor hun geslachten; dat dit betekent dat het wezenlijke zelf van de Kerk is de erkenning van het één-zijn van het Goddelijke Zelf in het Menselijke van de Heer en dat dit zal zijn in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst, staat vast uit de betekenis van de sabbat onderhouden, namelijk het heilige denken bij voortduur over het één-zijn van het Goddelijke Zelf met het Menselijke van de Heer, nr. 10356, dus eveneens de erkenning, want denken zonder erkenning en geloof is geen geestelijk denken.

Uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover nr. 9340; uit de betekenis van de sabbat maken, namelijk dat één-zijn heilig vereren, dus de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, want in Dit is dit één-zijn; en uit de betekenis van de geslachten van de zonen Israëls, namelijk in alle en de afzonderlijke dingen van de Kerk, nr. 10282.

Hieruit blijkt, dat met, ‘onderhouden zullen de zonen Israëls de sabbat om de sabbat te maken voor uw geslachten’, wordt aangeduid, de erkenning van het Goddelijke Zelf in het Menselijke van de Heer in alle en de afzonderlijke dingen van de eredienst.

Dat dit het wezenlijke van de Kerk is en vandaar het wezenlijke van haar eredienst, is omdat het heil van het menselijk geslacht enig en alleen afhangt van dat één-zijn; ter wille van die vereniging ook is de Heer in de wereld gekomen; daarom handelt ook het gehele Woord in de meest innerlijke zin daarover en beeldden de rituelen bij de Kerk die bij de zonen Israëls was gesticht, die vereniging uit en duiden zij haar aan.

Dat het heil van het menselijk geslacht daarvandaan komt, bijgevolg dat die erkenning het wezenlijke van de Kerk en van haar eredienst is, leert de Heer in verscheidene plaatsen, zoals bij Johannes: *‘Wie in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven; wie echter de Zoon niet gelooft, zal het leven niet zien’*, (Johannes 3:36) eveneens vers 15 en 16 daar en ook (Johannes 6:40; 11:25,26; 20:31).

De Zoon is het Goddelijk Menselijke van de Heer.

Dat degenen die niet vanuit het geloof de Heer erkennen, niet het eeuwige leven hebben, is omdat de gehele hemel in die erkenning is; de Heer is immers Heer van hemel en aarde, zoals Hijzelf leert bij Mattheüs: *‘Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde’*, (Mattheüs 28:8); daarom, voor hen die de Heer niet erkennen, wordt de hemel gesloten; en hij die niet erkent in de wereld, dat wil zeggen, hij die niet erkent binnen de Kerk, erkent ook niet in het andere leven, zodanig is de staat van de mens na de dood.

10371. Een verbond der eeuw; dat dit de verbinding met de Heer tot in het eeuwige betekent, staat vast uit de betekenis van het verbond, namelijk de verbinding, nrs. 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804, 8778, 9396, 9416; en uit de betekenis van de eeuw, namelijk het eeuwige, nr. 10248.

10372. Tussen Mij en tussen de zonen Israëls een teken dit tot de eeuw; dat dit betekent dat daardoor zij die van de Kerk zijn, worden onderscheiden van hen die niet van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van het teken, namelijk dat waardoor zij worden gekend, nr. 10357; dus eveneens dat waardoor zij worden onderscheiden.

Uit de uitbeelding van de zonen Israëls, namelijk de Kerk, waarover in nr. 9340, vandaar wordt met het teken tussen Jehovah en tussen de zonen Israëls, datgene aangeduid waardoor zij die van de Kerk zijn worden onderscheiden van hen die niet van de Kerk zijn, namelijk door de erkenning van het één-zijn van het Goddelijke en het Menselijke van de Heer, nr. 10370.

Dat er geen Kerk is waar de Heer niet wordt erkend, leert ook de Kerk zelf en eveneens leert de Heer Zelf, dat in Zijn Menselijke het Goddelijke Zelf is, bij Johannes: *‘De Vader en Ik, één zijn Wij; gelooft dat de Vader in Mij is en Ik in de Vader ben’*, (Johannes 10:30,38).

Bij dezelfde: *‘Geloofst gij niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is’*, (Johannes 14:6-11).

Bij dezelfde: *‘Jezus zei: De ure is gekomen, Vader, verheerlijk Uw Zoon en Uw Zoon zal U verheerlijken; al Mijn dingen zijn Uwe en al Uw dingen Mijne’*, (Johannes 17:1,10).

Bij dezelfde: *‘Nu is de Zoon des Mensen verheerlijkt en God is verheerlijkt in Hem en God zal Hem verheerlijken in Zichzelf’*, (Johannes 13:31,32); en bij dezelfde: *‘Indien gij Mij hebt*

gekend, hebt gij ook Mijn Vader gekend en van nu aan hebt gij Hem gekend en hebt gij Hem gezien; wie Mij heeft gezien, heeft de Vader gezien, (Johannes 14:6-11).

10373. Omdat in zes dagen Jehovah de hemel en de aarde heeft gemaakt; dat dit betekent de staat van strijd en van arbeid wanneer de Kerk wordt geïnstaurerd, staat vast uit de betekenis van zes dagen, wanneer er wordt gehandeld over de instauratie van de Kerk en over de wederverwekking van de Kerk, namelijk de staat van strijd tegen de boosheden en de valsheden, dus de staat die voorafgaat en voorbereidt tot de verbinding van het goede en het ware, waarover de nrs. 10366, 10367.

Onder de hemel en de aarde maken, wordt in het Woord niet verstaan de eerste schepping zelf van de zichtbare hemel en van de aardbol, maar de instauratie van de Kerk en de wederverwekking van de mens daar; onder de hemel wordt zijn innerlijk verstaan en onder de aarde zijn uiterlijke.

Dat deze schepping wordt verstaan, staat vast uit de plaatsen in het Woord waar scheppen wordt gezegd, zoals bij David: *'Het volk dat zal worden geschapen, zal Jah loven'*, (Psalm 102:19); bij dezelfde: *'Zendt Gij de geest uit, zij worden geschapen en Gij vernieuwt de aangezichten der aarde'*, (Psalm 104:30).

Bij Jesaja: *'Zo zei Jehovah, uw Schepper, o Jakob, uw Formeerder, o Israël; want Ik heb u verlost, Ik heb u geroepen bij uw naam; gij zijt Mijne; een elk die naar Mijn Naam is genoemd en Ik heb hem tot Mijn heerlijkheid geschapen, Ik heb hem geformeerd en Ik heb hem ook gemaakt'*, (Jesaja 43:1,7) en in andere plaatsen.

Er wordt gezegd: scheppen, formeren en maken en elders Schepper, Formeerder en Maker; en met scheppen wordt het nieuwe aangeduid dat er tevoren niet was; met formeren wordt het hoedanige aangeduid en met maken de uitwerking.

Dat een nieuwe hemel en een nieuwe aarde scheppen en maken is een nieuwe Kerk instaureren, het innerlijke en het uiterlijke ervan, zoals bij (Jesaja 65:17; 66:22; Openbaring 21:1), zie ook de nrs. 1733, 1850, 2117, 2118, 3355, 4535; en dat de aarde in het Woord de Kerk is, nr. 9325 en verder dat de schepping van de hemel en de aarde in (Genesis 1) de instauratie van de Oude Kerk is, nrs. 8891, 9942.

10374. En Hij op de zevende dag heeft gerust en ademgehaald; dat dit betekent de staat van het goede, wanneer de Kerk is geïnstaurerd of wanneer de mens is wederverwekt, staat vast uit de betekenis van de zevende dag, namelijk de heilige staat, die de Kerk is, wanneer zij in het goede is, dus wanneer zij is geïnstaurerd; of wanneer de mens van de Kerk in het goede is, dus wanneer hij is wederverwekt.

In de hoogste zin wordt met de zevende dag en met de rust en de ademhaling van Jehovah dan aangeduid het één-zijn van het Goddelijke Zelf, dat de Vader wordt genoemd en van het Goddelijk Menselijke, dat de Zoon wordt genoemd, in de Heer, dus toen de Heer, ook ten aanzien van Zijn Menselijke het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde of Jehovah is geworden.

Vandaar is het, dat zeven in het Woord het heilige is, zie de nrs. 395, 433, 716, 881, 5265, 5268.

Dat van Jehovah dan wordt gezegd dat Hij heeft gerust en ademgehaald, komt omdat de Heer ten aanzien van Zijn Menselijke toen boven alle bestokingen uit de hellen was en toen, *'hemel en aarde onder Zijn heerschappij waren'*, (Mattheüs 28:18).

De hemel had toen ook rust en ademhaling, omdat door de Heer toen alle dingen in de hemel in de orde waren teruggebracht en de hellen waren onderworpen; evenzo op aarde, aangezien toen de hemel in de orde was teruggebracht en de hellen waren onderworpen, de mens kon worden gezaligd.

Daaruit blijkt, dat de rust van Jehovah de vrede en het heil is voor de engelen in de hemelen en voor de mensen op aarde; voor dezen zij wanneer zij in het goede zijn en door dit in de Heer.

10375. En Hij gaf aan Mozes, als Hij voleindigd had van met hem te spreken op de berg Sinaï, de twee tafelen der getuigenis; dat dit betekent de verbinding van de Heer door het Woord met de mens, staat vast uit de uitbeeldingen van Mozes, namelijk het Woord, waarover nr. 9372.

Uit de betekenis van als Hij voleindigd had van met hem te spreken, namelijk nadat alle dingen waren ingesteld, want de dingen die Jehovah met Mozes op de berg Sinaï sprak, waren de dingen die moesten worden ingesteld bij de zonen Israëls, dus die van de Kerk waren.

Uit de betekenis van de berg Sinaï, namelijk de hemel, waarvandaan het Goddelijk Ware is, nrs. 8805, 9420; uit de betekenis van de twee tafelen, namelijk de Wet in de gehele samenvatting, dus het Woord, nr. 9416; en uit de betekenis van de getuigenis, namelijk de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware, nrs. 8535, 9503.

De verbinding hierdoor met de mens, wordt daarmee aangeduid dat de tafelen er twee waren en dat zij verbonden waren gelijk als een verbond, nr. 9416; ook wordt met twee de verbinding aangeduid, nrs. 5194, 8423.

Daaruit blijkt dat met, ‘Jehovah gaf aan Mozes, als Hij voleindigd had van met hem te spreken op de berg Sinaï, de twee tafelen der getuigenis’, wordt aangeduid dat er nadat de Kerk is geïnstalleerd, verbinding is van de Heer met de mens, door het Woord, dat uit Hem vanuit de hemel is neergelaten.

Dat het het Woord is waardoor de Heer invloeit bij de mens, met hem spreekt en met hem wordt verbonden, zie de nrs. 1775, 2310, 2899, 3476, 3735, 3982, 4217, 9212, 9216, 9357, 9380, 9396, 9400, 9401, 10290.

10376. Tafelen van steen, beschreven met de vinger Gods; dat dit het Goddelijk Ware daar uit de Heer Zelf betekent, staat vast uit de betekenis van de tafelen, namelijk de Wet in de gehele samenvatting, dus het Woord, nr. 9416.

Uit de betekenis van de steen, namelijk het Goddelijk Ware in de laatste dingen, waarover hierna en uit de betekenis van beschreven met de vinger Gods, namelijk uit de Heer Zelf, want dat wat met iemands vinger wordt geschreven, is uit hem.

Dat die tafelen uit steen waren en de woorden van de Wet aan de steen waren ingeschreven, had als oorzaak dat de steen het ware in de laatste dingen betekent en het Goddelijk Ware in laatsten is de zin van de letter in het Woord, in welke zin de innerlijke zin is.

Dat de steen het ware is, zie de nrs. 643, 1298, 3720, 6426, 9476; en dat deze het ware in laatsten is, nr. 8609.

Vervolg over de derde aardbol in de sterrenhemel

10377. Zij erkennen, zoals op elke aardbol, God onder de menselijke vorm, dus onze Heer; want al degenen die God onder de Menselijke vorm erkennen, worden door onze Heer aangenomen en geleid.

De overigen kunnen niet worden geleid; zij denken immers over een voorstelling zonder gestalte, dus over de natuur.

10378. De geesten die van die aardbol zijn, zijn rechtschapen; de oorzaak hiervan is deze, dat zij van de boosheden worden afgehouden door het feit dat zij het niet liefhebben over aardse en lichamelijke dingen te denken; deze immers leiden het gemoed van de hemel af; want voor zoveel iemand in die dingen is, voor zoveel is hij van de hemel verwijderd, dus van de Heer, dus voor zoveel is hij in boosheden en onrechtschapenheid.

10379. De geesten van die aardbol verschijnen van boven in het vlak van het hoofd naar rechts: alle geesten immers worden onderkend aan de ligging ten opzichte van het menselijk lichaam; wat plaatsvindt, omdat de algehele hemel overeenstemt met alle dingen van de mens.

Deze geesten houden zich op een afstand, omdat hun overeenstemming niet is met de uiterlijke dingen bij de mens, maar met de innerlijke.

Hun handelen is in de linkerknie, boven en een klein weinig beneden, met een bepaalde zeer voelbare golvende trilling, wat een teken is dat zij overeenstemmen met de verbinding van de natuurlijke en de hemelse dingen; want de voeten stemmen overeen met de natuurlijke dingen, de dijnen met de hemelse dingen, dus de knie met de verbinding ervan.

10380. Ik ben daarover ingelicht, dat de inwoners van hun aardbol over de dingen van de hemel worden onderricht door enig rechtstreeks verkeer met de engelen en de geesten; en daarin kunnen zij gemakkelijker dan anderen worden gebracht, omdat zij de lichamelijke dingen verwerpen uit hun denken en aandoening.

Maar over dit verkeer is het alleen geoorloofd die dingen mee te delen, die mij zijn getoond.

10381. Een zekere geest van hen kwam tot mij, die werd waargenomen boven het hoofd vlakbij de pulserende schedelnaad, die de fontanel wordt genoemd; van daar sprak hij met mij.

Hij kon bedreven de afzonderlijke dingen van mijn denken uitvorsen en die onafgebroken in volgorde houden en ze mij openbaren, maar hij haalde alleen zulke dingen tevoorschijn, die hij kon terechtwijzen.

De oorzaak hiervan was, dat er geesten van onze aardbol rondom mij waren, tot wie hij, omdat zij over lichamelijke dingen denken, niet vrijelijk, wilden naderen.

Toen hij mij terechtwees, werd het gegeven te zeggen dat dingen waarover hij mij terechtwees, niet de mijne zijn, maar van de geesten die rondom mij waren, aangezien ik de dingen die ik denk, niet vanuit mijzelf denk, maar vanuit hen door de invloeiing ervan.

Hij verwonderde zich hierover, maar toch doorvatte hij dat het zo was.

Het werd gegeven daaraan toe te voegen, dat het niet bij de engelen behoort om de boosheden bij de mens na te vorsen, indien niet tegelijk de goedheden worden nagevorst.

Nadat hij deze dingen had gehoord, trok hij zich terug, en doorvatte dat hij dit gedaan had vanuit de verontwaardiging, waarover eerder is gehandeld.

10382. Daarna sprak ik met die geesten op een afstand en ik vroeg wat er gebeurt met degenen die bij hen boos zijn.

Zij zeiden dat het op hun aardbol niet is geoorloofd onrechtschapen te zijn; maar indien iemand boos denkt en boos doet, dat hij wordt uitgescholden door een zekere geest, die hem de dood aankondigt indien hij in die dingen volhardt en dat hij eveneens, indien hij daarin volhardt, sterft door bezwijming en dat op deze wijze mensen van die aardbol worden bewaard voor de besmettingen van de bozen.

Een zekere zodanige geest werd tot mij gezonden, die met mij sprak zoals hij met hen sprak en bovendien veroorzaakte hij iets van pijn in de streek van de onderbuik en zei dat hij hun zo aandoet die boos denken en boos doen en dat hij hun de dood aankondigt.

Maar deze geest was een ‘scheldgeest’; hij stond opgesteld aan het achterhoofd en van daar sprak hij op golvende wijze met mij.

10383. Zij zeiden dat degenen zwaar worden gestraft die de heilige dingen ontwijden en dat er, voordat de strafgeest komt, aan hen een wijd open leeuwenmuil van vale kleur verschijnt en deze schijnt als het ware het hoofd te willen verslinden en dat van het lichaam af te scheuren.

Vandaar worden zij door afgrijzen bevangen; de strafgeest noemen zij de duivel.

10384. Omdat zij verlangden te weten hoe het met de onthulling op onze aardbol is gesteld, zei ik dat deze plaatsvindt door schrift en prediking en niet door rechtstreeks verkeer, zoals op de andere aardbollen en dat het geschrevene door het drukproces kan worden verspreid en door de gezamenlijke menigte van de volken gelezen en begrepen kan worden en dat zo het leven kan worden verbeterd.

Zij verwonderden zich zeer, dat er zo’n onbekende kunst bestaat die elders volslagen onbekend is, maar zij begrepen dat op deze aardbol, waar de lichamelijke en de aardse dingen zozeer worden geliefd; de Goddelijke dingen vanuit de hemel niet anders kunnen worden opgenomen en dat het voor hen gevaarlijk zou zijn om met de engelen te spreken.

10385. Het vervolg over deze derde aardbol in de sterrenhemel aan het einde van het volgende hoofdstuk.

Einde hoofdstuk 31

